

22. ročník

1990

5

OBSAH

Vy jste sůl země
Mistr Jan Hus
Meditace nad biblí
Znamení — adventní naděje
Nejmenší bible
Neveril som ...
PRAVDA O SMRTI
Ježíšova trpělivost
Na jednom gymnáziu
Abeceda * Téměř dospělým
Zvládnout bolestné vzpomínky
Co možná nevíte o NEW-START
Tygr — Ach, ta slova!
Epištola smutné sousedce
Pro nejmenší čtenáře

ZNAMENÍ DOBY

masy a ČLOVĚK

V posledních letech jsme se učili, že pokud se stane ve společnosti něco převratného, může to být jen díky masám lidí. Naše národy také jistým způsobem ovlivnila Marxova filozofie, která učila, že „jedinec je slabý, ale celek je silný“. Proto také když někdo chtěl něco vykonat, o čem byl přesvědčen, že by to přineslo užitek, ale brzy poznal, že „většina“ je proti, zpravidla toho také zase nechal. Bylo to jistě pohodlnější, hladina vzrušení nad novým návrhem se opět uklidnila a život „kolektivu“ pokračoval pomaličku dál v zajetých kolejkách. „Kolektiv“ zůstal jednotný, ale za tu cenu, že se pohrbil nejeden dobrý návrh. To vedlo k řadě zneklidňujících otázek. Tím, že jsme si tyto otázky odpovědně neřešili, změnily se nakonec ve výčitky svědomí a pocity viny, nemluvě o jiných nesmírných škodách. Ty se snad ještě prohloubí, když si uvědomíme, že Karel Marx napsal i tuto větu: „... společnost, která s dělnickými masami jedná jako se stádem ovcí slepě následujících několik zasvěcenců, ... napodobí úlohu jezuitů v katolické církvi.“ A to se, žel, opět stalo!

Ve jménu „kolektivu“ se násilně usměrňovalo myšlení jednotlivců. Ve školách slyšela mládež „světový názor“, ale málokdy osobní přesvědčení, a ještě méně viděla osobní příklady. Předávaly se zase jen přejaté názory, které nebyly podloženy vlastním úsudkem. Vyhýbali jsme se jakýmkoli vnitřním konfliktům. Avšak přílišná organizovanost vnějších poměrů vedla současně k organizované bezmyšlenkovitosti a pasivitě. Bez odpovědného zpracovávání nabízených myšlenek byli jedinci unášeni duchovním proudem tzv. mas. I mnozí schopní jedinci propadli pokušení nalézt vnitřní klid v rezignaci. To vedlo samozřejmě ke všeobecnému úpadku.

Z tohoto neutěšeného stavu nás může pozvednout naděje, o které hovořil již Jan Amos Komenský: „Ještě nikdy od samého pádu světa až dodnes neovládla lidské mysli tak velká tupost, aby nepoznávali svých nedostatků a necítili nad nimi lítost, aby netoužili po nějaké změně k lepšímu a dokonce našli se i v každém národě a za každých okolností vzdělání a odvážní mužové, kteří se snažili ze všech sil o nápravu.“

V posledních měsících jsme mohli

tuto naději prožít na vlastní kůži. Nebyly to masy lidí, ani vnější výhodné podmínky, ale skutečně jedinci, kteří se nespokojovali s nedostatkem, zatoužili po změně a ze všech sil se snažili o nápravu. Díky jedincům, kterých stále přibývalo, můžeme teď jako národ žít ve všeobecné svobodě. Jak úžasné nadšení zachvátilo národy, když poznaly, že věci veřejné neurčují anonymní houfy lidí, ale konkrétní osoby, které známe, se kterými můžeme vést rozhovor, vyloží nám svůj přístup a my všichni máme možnost nově a s určitostí posoudit jejich duchovní kvality. Jen z těchto osobních setkání jsme mohli nabýt jistoty, že nás povedou ti, kteří v prvé řadě umějí vést sebe. Teď se můžeme nově připojit k regeneraci kulturního života, protože už není hnutím, které buduje na masovém prožitku, nýbrž na osobní zodpovědnosti za své myšlení i je lnání.

Škoda, že jsme odvahu jedinců nepodpořili my sami právě v době, kdy byla tak hluboce potlačována. A přitom nás k ní vybízelo tolik myslitelů. Už před léty napsal Albert Schweitzer: „Není myslitelná žádná jiná obnova našeho světa, než že se ve starých podmínkách staneme nejprve novými lidmi a jakožto společnost s obnoveným smýšlením vyrovnáme protiklady mezi národy a v národech tak, aby byly opět možné kulturní poměry. Všechno ostatní je více méně námaha, poněvadž se přitom nekultivuje duch, nýbrž vnější okolnosti.“

Máme-li a chceme-li zůstat napočeté obrodě věrni, nepůjde to jinak, než že začneme u sebe jako u jednotlivých občanů, křesťanů, otců, matek, učitelů, dělníků, vedoucích i žáků. Jiný myslitel — Albert Einstein prohlásil: „Bez tvůrčích, samostatně myslících a soudících osobností není rozvoj společnosti myslitelný, právě tak jako vývoj jednotlivých osobností bez živné půdy společnosti.“ Ať děláme tedy cokoli, budeme muset zůstat pevnými kmeny, které budou schopny odolávat různému náporu nové pohodlnosti anebo touze po neoprávněné moci. Kdybychom dopustili, že tento les pevných kmenů bude z velké části opět vykácen, naroste místo statných kmenů jen křoví. Velká přesvědčení se zničí a nahradí je malá přesvědčení. Naivně budeme od nich očekávat, aby i ona plnila stejnou

funkci, ale nezapomeňme, že v takové podobě ji budou plnit vždy hůře!

Možná, že jsme se nedostali k četbě výše zmíněných filozofů, ale neučí nás tomu už po celá staletí bible? — Na svých prvních stránkách mluví o počátku lidstva tak, že začíná od prvního člověka: Bůh nestvořil lid, ale jedince. Tento jediný člověk poznal všechny zákony a na něm jediném záleželo, jak se rozhodne, zda pro poslušnost, nebo neposlušnost. Jenže už ten první člověk Adam si svou osobní odpovědnost ulehčil tím, že se schoval za rozhodnutí své ženy Evy. Od té doby opakujeme Adamův hřích. Snažíme se ho omlouvat tím, že se vymlouváme na druhého: „to ona, to on, to oni, já nic.“ Bůh nás však svými radami nepřestává na tento hřích upozorňovat a ukazovat na jeho katastrofální důsledky. Zároveň nám ovšem ukazuje východisko — jak se tomuto hříchu vyhýbat.

Zamysleme se nad prvním žalmem:

„Blaze mužům, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří.“

Se svévolníky je tomu jinak: jsou jako plevy hnané větrem. Na soudu svévolníci neobstojí, ani hříšní v shromáždění spravedlivých. Hospodin zná cestu spravedlivých, ale cesta svévolníků vede do záhuby.“

Buďme vděční, že i náš národ zpłodil jedince, kteří nám kromě svého osobního příkladu zanechali i své myšlenkové bohatství. Bude nám velice prospěšné, když se k takovým myšlenkám budeme vracet, abychom mohli stále růst a už nikdy neupadat. J. A. Komenský nás o to snažně prosí: „Prosím vás tedy, osvěcení mužové, pro naději budoucího věku, abyste nezdržovali mezi sebou světlo moudrosti: tím méně abyste bránili, či marně se snažili bránit světlu šířit se k jiným. Neboť odvrátit od světa paprsky slunce, když se zdvihá ve své záři, nemůže nikdo: sobě samému může způsobit temnotu, odstraní-li se na místa skrytá neb zavře-li oči. Ale běda nevědeckosti lidí, kteří raději chtějí temnoty než světlo!“

Dušan Kučera

Pokaždé, když čtu evangelia, žasnu nad Ježíšovými kázáními. Jsou prostá jakéhokoliv patosu, zarážejí svou strohostí a stručností. Mají však v sobě překvapivou hloubku. Žádný z Ježíšových výroků nelze přejít bezmyšlenkovitě. Jeho živé obrazy a přílehlavé příklady burcují obrazotvornost a vedou k hlubšímu promýšlení pravdy.

Věnujme na chvíli pozornost Ježíšovu výroku z Kázání na hoře: „Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.“ (Mat 5, 13)

vy jste sůl země

vystoupil na horu...posadil se...otevřel ústa a učil je

Ježíš se obrátil na své učedníky. Vedl je k přemýšlení nad posláním, které mají ve světě jeho následovníci.

Už ze skutečnosti, že sůl vzniká sloučením dvou rozdílných chemických prvků, lze odvodit zajímavou analogii pro náš duchovní život.

Sůl (tzv. chlorid sodný) je sloučeninou chlóru a sodíku. Jedovatý plyn ve spojení se vzácným kovem vytváří sloučeninu, která má úplně nové vlastnosti užitečné pro náš život.

Chlór — prvek ze smrtícími účinky, je obrazem člověka s jeho hříšnou přirozeností. Člověk poznamenaný hříchem působí smrt a ovoce jeho života není dobré. I když někteří lidé usilují o zlepšení svého charakteru, zůstávají v podstatě podobni chlóru.

Na druhé straně v sodíku můžeme vidět obraz Ježíšovy božské přirozenosti, kterou si zachoval i při svém pobytu na naší zemi. Bible nám totiž představuje Ježíše Krista jako Božího Syna s vlastnostmi dokonalého člověka, prostého jakéhokoliv hříchu a plného božské moci, přinášející svému okolí život.

V obraze soli vidíme ilustraci důležitého duchovního

spojení člověka s Kristem, jehož důsledky jsou úměrné vlastnostem soli. NaCl — chlorid sodný, to už nejsou dva jednotlivé prvky s vlastnostmi dobrými a smrtícími, nýbrž jde o sloučeninu, která má zcela nové vlastnosti. Podobně i člověk spojený s Kristem tvoří novou duchovní osobnost křesťana, která je něčím víc než pokřtěným hříšníkem. Jde o nové stvoření v Kristu. Je to nový člověk s novým srdcem.

Mnozí lidé se mylně domnívají, že termín křesťan byl odvozen od slova křest. Jeho pravý význam je však vázán na osobu našeho Spasitele — Ježíše Krista. Křesťan, to je kristovec. Vyjádřeno doslovně: „patří Kristu“. A tak když Pán Ježíš ve svém Kázání na hoře prohlásil: „Vy jste sůl země,“ měl určitě na mysli tuto proměnu, ke které musí u člověka — křesťana dojít.

Starozákonní představa o poslání Boží církve se váže k pevnosti na hoře Sión. Sión je symbolem izolovanosti a výlučnosti. Novozákonní, Ježíšova představa o poslání církve je od starozákonní rozdílná. V Ježíšově pojetí úkolu církve už nejde o izolaci a uzavřenost před okolím, nýbrž Kristus naopak klade důraz na rozptýlení, proniknutí do světa a spojení s ním. Podobně jako je sůl rozptýlená v pokrmu, očekává Kristus, že jeho následovníci vyjdou do světa, aby tam působili vlivem Boží moci.

Sůl sama o sobě nemá velkou cenu, ale rozptýlená v pokrmu má nenahraditelnou hodnotu. Vzpomeňme na pohádku „Sůl nad zlato“. Stejně tak i křesťan nebo celá církev žijící jen sama pro sebe nemá na světě velkou cenu. Ale plní-li křesťané úkol duchovní soli, pak mohou být velkým požehnáním pro celý svět. Cena křesťana pak stoupá nad cenu zlata.

Bůh od křesťanů očekává, že vyjdou za hradby svých kostelů a modliteben mezi své bližní a ztotožní se s jejich životními problémy a starostmi. Ježíši záleží na tom, aby každý jeho následovník všude, kde se objeví, působil jako sůl, tedy dodával chuť a bránil šíření zkázy.

„Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila a lidé po ní šlapali.“ Ježíš se zmiňuje o absurdní situaci, ke které by došlo v případě, že by sůl ztratila svoji chuť. Chce nás upozornit na absurdnost existence křesťanské společnosti, která by z nějakého důvodu ztratila pozitivní vliv na své okolí; nehodí se k ničemu a je spíše ostudou než užitek. Nebezpečí hrozí církvi jako celku, ale začíná se projevovat nejdříve v životě jednotlivých křesťanů. Každý z nás by si měl položit otázku: Jakým vlivem působím na své okolí? — Jsem duchovní solí se všemi jejími životně důležitými vlastnostmi, anebo jsem křesťanem „na vyhození“? Lidské hodnocení je často ovlivněno jen tím, co je vidět. Křesťanův vliv však musí svět cí-

tit. Apoštol Pavel vyjádřil obavu z nebezpečí, které bude provázet církev žijící v závěru světových dějin. Hovoří o lidech, kteří sice budou zachovávat způsob pobožnosti, ale ve skutečnosti budou její moc popírat. Ponesou název křesťané, ale na své okolí nebudou mít žádný vliv (2 Tim 3, 5). Ježíš by řekl: „Budou soli, která ztratila svou chuť. Nejsou k ničemu, než aby byli vyhozeni ven a lidé je odsoudili.“ Že to není neopodstatněná obava, nám život již dávno potvrdil. M. Gándhí kdysi prohlásil: „Stal bych se křesťanem, kdyby nebylo křesťanů.“ Není to smutné svědectví?

Ježíš si přeje, aby se jeho následovníci stali užitečnou solí pro tento svět. Přijali jsme to poslání jako svůj životní program? Žel, často si někteří křesťané počínají tak, jako by o nich Ježíš prohlásil: „Vy jste demanty světa,“ a ne sůl země. Často se cítíme velmi důležití a jsme ješitní, v jednání s druhými jsme netýkaví, urážliví a sobectví. Chtěli bychom, aby se celý svět točil jen kolem nás a sloužil našim záměrům, zatímco Ježíšův program je zcela opačný. On sám nám svým jednáním dal příklad. Stejný přístup k životu očekává i od všech svých následovníků. Proto říká: „Vy jste sůl země...“

J. Šlosárek

**„Protož, věrný křesťane,
hledej pravdu, slyš pravdu,
uč se pravdě, miluj
pravdu, prav pravdu, drž
pravdu, braň pravdu
až do smrti, neboť pravda
tě vysvobodí od hříchu,
od ďábla, od smrti duše
a konečně od smrti
věčné.“**

JAN HUS

(K 575. výročí smrti)

V minulosti před nás stavěli mistra Jana Husa jako filozofa, filologa, řečníka, ba tribuna lidu, bojovníka za pravdu (především sociální, případně nacionální), poetu, vysokoškolského učitele, vychovatele... Ale jaksi se zapomínalo zdůraznit, že mistr Jan Hus byl především teolog, tedy člověk, který vše vidí a o všem přemýšlí z pohledu své víry, znatel bible a její věrný vykladač, žijící podle toho, co vyznával — podle Ježíše Krista, kterému věřil a za jehož pravdou vždy ve svém životě šel, až na hranici, kde se 6. července 1415, tedy právě před 575 lety, uzavřel životní běh poutníka pravdy, svobody a lásky.

Podle H. G. Wellse (a nejen podle něj) stojí M. Jan Hus na hranici věků, zavírá se jím středověk a začíná novověk. Věrné a nesmlouvavé následování pravdy působí vždy převratně na ty, kteří stojí kolem. Tak to bylo i u Husa. Kostnický sněm rozpoznal nebezpečí jeho postoje, a proto ho musel umlčet. Avšak Čechy zakrátko povstaly k obraně pravdy Páně a svatého mistra Jana. A i ti, kdo vše sledují z uctivé vzdálenosti dějin, jsou zasaženi mravním apelem Husovy odpovědnosti vůči pravdě, který zaznívá až k nám.

Salounův Hus (ostatně také jubilejní, má již 75 let) na Staroměstském náměstí se (po tom, co se nepodařilo prosadit, aby busta Husova — největší postavy českých dějin — byla umístěna mezi nejvýznamnějšími syny naší země na Národním muzeu) stal pojetím a nakonec i svými rozměry nepřehlédnutelnou výzvou k stání v pravdě, a tedy k výzvě k boji proti nepravdě — za pravdu, spravedlnost a lásku, jak se dnes říká. Jediněná výzva Husova k poslušnosti pravdy, jež stojí nad námi, již se nelze zpronevřít a jež je poslední mírou a garantem, a tedy jistotou lidského života, je vlastně výzvou k poslušnosti Ježíše Krista — toho, jenž je pravdou, spravedlností a láskou.

Vzpřímená Husova postava na Staroměstském náměstí a obnovená Betlémská kaple ukazují k zákonu Božímu, k biblí, k slovu, jež dosvědčuje jedinečné Slovo, které je pravdou, za níž šel Hus do Kostnice zemřít. Nevíme, na co vše myslel mistr Jan, když kráčel k hranici, ale víme, že svůj život (když jeho duši poručili nepřítelé ďábla) poručil právě tomu, kterému sloužil po celý život a jemuž se nechtěl zpronevřít ani v hodině smrti — Ježíši Kristu.

Prostý život věrného služebníka Božího byl především službou. Službou bratřím, potřebným, nemajícím, službou lásky a především službou Pravdě, o které věděl, že se jmenuje Ježíš Kristus.

Smíme však pravdu, o kterou Husovi šlo a o níž hovoří onen známý výrok (Hledej pravdu... miluj pravdu...), opravdu ztotožnit s Ježíšem Kristem? Nešlo spíše o jinou pravdu, třeba pravdu badatele nebo o pravdu v obecné spekulativní rovině? Máme právo říci, že touto pravdou opravdu myslel Jan Hus Ježíše Krista?

Zmíněný citát ve skutečnosti zní: „Protož, věrný křesťane, hledej pravdy, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí od hříchu, od ďábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné.“ Pravda tedy vysvobozuje od hříchu i od smrti. Co jiného než evangelium může být tou osvobozující pravdou, kterou zjevuje Písmo? Kdo jiný než Ježíš Kristus, který jediný může vysvobodit od hříchu a smrti a který sám o sobě řekl, že je PRAVDA (Jan 14,6).

Hus nebyl nepolepšitelný kacíř, ale muž, který chtěl důsledně žít podle svého poznání. Byl vlastně věrný člen církve (i když zemřel vyobcován), a dobrý kněz (i když zemřel odsvěcen), výborný učitel a vzácný bratr, především pak věrný vykladač Slova Páně.

Životní běh poutníka pro pravdu se uzavřel před 575 lety ve městě na břehu Rýna. „Popel“ však roznese nikoli poselství o smrti, ale poselství o věrnosti pravdě, jež přesahuje život. Výročí se vždy znovu stávájí výzvou i závazkem. Hus před námi stojí jako symbol pravdy, symbol poslušnosti tomu, který řekl: „Já jsem ta cesta, pravda i život“ (Jan 14,6) — věrný Ježíši Kristu za všech okolností života.

Lidská malost, zášť, lež i vlastní „pravdy“ ustupují před tím, kdo je Pravda, před tím, kterému stojí za to být věrný za všech okolností. Pravda není na prodej, nemůžeme se jí dopočítat, vymyslet nebo dokázat. Ta je navzdory různým situacím stále nad tebou, přesahuje tě, a proto je tvou normou a závazkem. Je dobře, že nemusíme utrácet marne čas svého života, pachtít se poznáváním různých lidských pravd, že víme, KDO je pravda.

Co znamená být věrný pravdě dnes? Protože se pravda jmenuje Ježíš Kristus, který je včera, dnes i zítra týž, zní odpověď stále stejně — žít životem víry a lásky z Pravdy, která ti dá sílu, která tě povede, na kterou se můžeš spolehnout. Žít v pokoře před Pravdou, která je tvou normou i jedinou jistotou. Jemu předat svůj život, jak to udělal Hus při odsouzení, když řekl, že svůj život odevzdává Pánu Ježíši Kristu. Když jsi na straně pravdy, nemusíš se ničeho bát. Když je s tebou Kris-

tus, jsi vítěz i v plamenech.

Žijeme ve zvláštní době. Píši toto zamyšlení na počátku července, v době výročí uplynutí pěti a tří čtvrtě století od hrůzné popravy. Ti, kdo chtěli Husa umlčet, se domnívali, že umlčí pravdu. Dnes již jen velký kámen připomíná na tomto místě dávnou historii, ale lidé nezapomněli. Náš časopis vyjde zřejmě až v listopadu, kdy budeme vzpomínat spontánní povstání národa ve jménu pravdy a spravedlnosti. Jaké to zvláštní napětí. Hus se stal výzvou pro mnohé právě proto, že byl jako jedinec věrný pravdě. Husova výzva nezněla nejsilněji, když kázal čisté Boží slovo v Betlémské kapli, nebo když přednášel na univerzitě, ani později na horách či na cestě do Kostnice. Husova výzva, to byla vlastně tichá svědecká služba obyčejného života v poslušnosti pravdě. Opravdový život v pravdě se dotýká lidí kolem, zasahuje vše, týká se i politiky... Věrný život je tichý, a přece je vidět. A mluví ještě za hrob. Jan Hus byl vždy v rozhodujících okamžicích národa symbolem věrnosti pravdě a výzvou k opravdovému životu lásky (Kéž by jím byl pro náš národ ještě i dnes!).

Životní pokora a úcta k pravdě přivedly mistra Jana k existenci poutníka, k životu zásadní podřazenosti a věrnosti tomu, kdo je skutečnou pravdou — Ježíši Kristu, a proto i k poslední oběti, kterou člověk může dát. Jeho nejvýznamnějším činem byla právě jeho smrt. Jak napsal Amedeo Molnár „Biblický christocentrismus vedl Husa k přesvědčení, že pravda se v dějinách uskutečňuje tam, kde je za ni člověk ochoten obětovat život. Pohotovost nasadit život je podmínkou účinné služby, vykonané pro budoucí vítězství pravdy. Promítl tak do vlastního života stín Kristova kříže.“

Situace člověka, který chce žít v odpovědnosti vůči pravdě, je vždy stejná, a přece vždy jiná. Stejná proto, že v životě člověka jde o stále tentýž zápas — o boj o poslední pravdu, o toho či to, co určuje rozhodování každého člověka, o normu, pod jejíž platností vše stojí. Křesťan vyznává, že touto normou je Kristus. Ale situace je také vždy jiná, protože žijeme v nových podmínkách, situacích, okolnostech. Ale naším úkolem zůstává stále: být svědky Pravdy, která je nad námi, žít jako svědek Ježíše Krista a dosvědčovat vždy jiná. Stejná proto, že v životě člověka světa. On, který je tentýž včera, dnes i na věky. Žít z jeho moci a síly v poslušnosti této PRAVDĚ, která je i SPRAVEDLNOSTÍ a především LÁSKOU.

Luděk Svěček

Meditace. — Hodí se to slovo vůbec do života moderního člověka? Meditace přece patřila do středověkého kláštera! Zkusme tedy použít jiné slovo se stejným významem. Rozjímání? Nebo raději přemýšlení, studium, rozbor, analýza? Ať už to nazveme jakkoli — na tom ani tak moc nezáleží — důležité je jedno: bible je kniha, kterou nestačí jen tak číst jako román nebo detektivku. Do bible je třeba se zhloubat. Bible je určena k meditaci.

MEDITACE NAD BIBLÍ

Co je to vlastně meditace? Jak se dá meditovat nad biblí? Pro ty, kteří si teď kladou podobné otázky, se pokusím dát několik praktických rad.

1. Najdi si pro meditaci klidné místo a čas

Pán Ježíš nám radí: „Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt...“ (Mat 6, 6) Pro rozhovor s nebeským Otcem při modlitbě a nad jeho slovem potřebujeme klid a soustředění. Vypneme rozhlas nebo televizi, požádáme ostatní členy rodiny, aby byli ohleduplní. Každý křesťan by měl mít svůj klidný koutek, kde by prožíval své „audience“ u Nejvyššího.

Rád vzpomínám na svoji návštěvu muzea Johna Wesleye v Londýně. Při prohlídce domu, kde tento velký kazatel, zakladatel metodismu, bydlel, nás průvodce zavedl do malé místnosti. Byla téměř prázdná: jedna prosklená skříň, pod oknem klekátko a na něm byla rozevřená Wesleyova bible. Průvodce nám vysvětloval: „Tuto místnost bychom mohli nazvat Wesleyovou elektrárnou. Zde totiž John Wesley trávil každé ráno hodinu a půl při meditaci a modlitbách. Naplněn Boží silou pak vycházel mezi lidi, kterým celý den neúnavně sloužil.“

2. K meditaci nad biblí patří modlitba

Z bible k nám promlouvá Bůh a my mu v modlitbě odpovídáme. Proto by každá meditace nad biblí měla začínat modlitbou — prosbou o soustředění, o Boží moudrost, o vedení Duchem svatým. Tak jako bible vznikla z popudu Ducha svatého (2 Petr 1, 21), tak také čtenář potřebuje pomoc tohoto „Ducha pravdy“, který podle Ježíšových slov nás uvede „do všelike pravdy“ (Jan 16, 13).

Stejně tak i celá meditace může být neustálým rozhovorem. Přečteme si něco, co nás potěší? V tom okamžiku může z naší mysli nebo rtů zaznít vděčnost, modlitba díky a chval. Uvědomíme si nějaký svůj nedostatek nebo úkol? Znovu se můžeme modlit: „Pane Bože, prosím, pomoz mi...“ Spojením četby Písma s modlitbou se tedy meditace nad biblí stává rozhovorem člověka s Bohem.

3. Nenech se odradit tím, čemu nerozumíš

Při četbě Písma se ti často stane, zvláště zpočátku, že narazíš na pojmy, verše nebo celé pasáže, které ti budou nejasné. Někdy se budeš ptát: Proč je to vůbec v biblí? Tím se však nenech odradit. Bible není kniha, kterou bys pochopil na jedno přečtení. Její zvláštní vlastností naopak je, že ji můžeš číst znovu a znovu a pokaždé v ní najdeš něco nového.

Evangelista Moody jednou použil výstižný příklad. Rekl: „Já čtu biblí jako když jím rybu — maso sním a kostičky odkládám stranou.“ Dělej to také tak: Vděčně přijímej to, co dnes chápeš, a nejasná místa zatím přejdi. Až to bude třeba, Pán Bůh ti je objasní. Mám pro tebe dokonce velmi praktickou radu. Ty verše, které tě zvláště silně zaujmou, si ve své biblí zvýrazni. Můžeš si je podtrhávat barevnými pastelkami třeba takhle: radostné verše zelenou, napomenutí červenou, dobrý příklad žlutou atd. Když pak otevřeš svoji biblí, budou z jejích stránek vystupovat tvé nejdůležitější verše. Neboj se, že bys tím biblí nějak znehodnocoval. Tento způsob barevného podtrhávání znali už v dávných dobách valdenští, kteří si bible tak vážili, že kvůli ní utkali do okolních jeskyní a s nasazením života ji opisovali a šířili.

4. Nečti biblí jen pro sebe

Chceš vědět, zda správně rozumíš biblí? Spolehlivě to poznáš podle toho, jak s tím, co se z ní dovíš, naložíš. Pokud při meditaci nad biblí získáš pokoj, sílu, moudrost a životní orientaci, pak si to rozhodně nebudeš chtít nechat pro sebe. Křesťanství je svou povahou zvěstovatelské. Nejde o nějakou lacinou agitaci, ale o upřímnou touhu podělit se s druhými o to, co mě osobně obohatilo. Boží slovo má úžasnou moc. Dá se stěží skrýt.

To mi připomíná zkušenost starozákonního proroka Jeremiáše. Pán Bůh mu zjevil vážné poselství určené pro jeho současníky. Ale Jeremiáš se setkal s odporem, posměchem a násilím. A tak si řekl, že už bude mlčet. Ale brzy zjistil, že to nejde, že Boží slovo nemůže v sobě udržet. Bylo v jeho srdci jako hořící oheň, který si vždy znovu najde skulinu, jíž vyšlehne na povrch. (Jer 20, 7–9)

5. Jak začít?

Pro první pokusy, než si osvojíš svůj vlastní způsob, ti chci nabídnout stručný návod:

1. Vyber si z „knihovny“ 66 knih bible jednu, která bude předmětem tvých meditací v příštích dnech. Například evangelium Lukáše.

2. Najdi si klidný „koutek“ ke své meditaci. Pokud cítíš, že máš hlavu plnou starostí a nemůžeš se soustředit, přečti si nejprve něco lehčího, třeba nějaký článek z našeho časopisu. Pak poklekní a pomodli se o moudrost a soustředění.

3. Pozorně si přečti jeden ucelený oddíl — odstavec nebo kapitolu. V ekumenickém překladu bible jsou jednotlivé oddíly výrazně odděleny nadpisem, v Bibli kralické jsou uvedeny v záhlavích kapitol.

4. Po přečtení celého oddílu si zopakuj jeho obsah vlastními slovy. Pokud si nejsi jist, znovu se podívej do textu.

5. Pak zkus nad textem chvíli přemýšlet a zcela konkrétně odpovědět (třeba i písemně) na následující otázky: 1. Co jsem se v přečteném oddílu dověděl o Bohu nebo o Ježíši Kristu? 2. Jaké potěšení nebo povzbuzení jsem se dočetl pro situaci, kterou právě dnes prožívám? 3. V čem mě Pán Bůh napomíná? Jak bych se měl změnit?

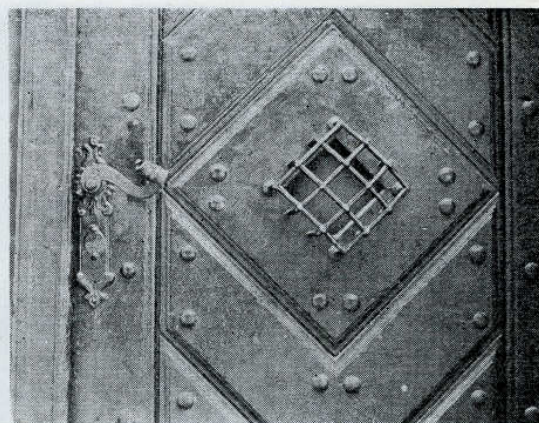
6. Verše, které považuješ pro sebe za nejdůležitější, si podtrhni.

7. Meditaci opět ukonči modlitbou, ve které Pánu Bohu odpovíš na všechno, čím tě z přečteného oddílu oslovil.

8. V dalších hodinách dne se vracej k tomu, nad čím jsi meditoval, a pokus se o tom říct někomu ze svých známých.

Přeji ti, aby bible se pro tebe stala opravdu praktickou příručkou každodenního života.

Milan Hlouch

ADVENTNÍ NADĚJE

Ježíš Kristus se zmiňuje o jednom z nejdůležitějších a zároveň nejradostnějších znamení svého druhého příchodu slovy: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ (Mat 24,14) Podle Ježíšova příkazu mají evangelium o jeho blížícím se království roznést jeho následovníci. To poselství i ti lidé patří ke znamením doby. Ve čtrnácté kapitole knihy Zjevení je toto dílo znázorněno jako trojí varování. Lid, který je nese, je charakterizován takto: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši.“ (Zjev 14,12) Jsou zde tedy lidé, kteří zvěstují po celém světě na základě prorockých slov Pána Ježíše, apoštolů a proroků, že brzy přijde Král králů a Pán pánů. Znamením pravosti Ježíšových učedníků je, že uznávají za závazná všechna Boží přikázání a jsou věrni Pánu Ježíši.

A těmto křesťanům, kteří toužebně očekávají splnění nejkrásnější naděje, klade apoštol Petr otázku: „Jak svaté a zbožné musíte žít vy, kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne?“ A potom je vyzývá slovy: „Proto, milovaní, očekávejte-li takové věci, snažte se, abyste byli čistí a bez poskvrny a mohli ten den očekávat beze strachu před Božím soudem.“ (2 Petr 3,11,14)

Všichni křesťané mají mít před sebou výhled adventní naděje a mají podle ní žít. Všichni se modlíme v Otčenáši: „Přijď království tvé!“ Všichni vyznáváme o Kristu: „Vstoupil na nebesa, odkud přijde soudit živé i mrtvé.“ Důležité je udržovat adventní naději živou v srdcích i v myslích.

Křesťané, kteří očekávají brzký Kristův návrat, jsou vystaveni dvěma nebezpečím: přílišnému vzrušení, nebo lhostejnosti. V každém údobí křesťanských dějin žili věřící, kteří byli tak vzrušení myšlenkou blízkého Kristova návratu, že se rozhodli přestat pracovat a nedbali ani na svou osobní budoucnost, ani na společnost, ve které žili. Ten problém už byl v apoštolských dnech. Pavel napomínal tesalonické

křesťany, aby se „nedali snadno vyvést z rovnováhy... jako by den Páně měl už nastat.“ Někteří dokonce přestali pracovat. Takovým přikázal, „aby pěkně v klidu pracovali a jedli chléb, na který si sami vydělají.“ (2 Tes 2,2; 3,12) Podobně nebezpečí hrozí i dnešním křesťanům. Někteří se dívají na přítomný svět jako na potápějící se loď. Místo aby pracovali, varují cestující na lodi a hovoří pouze o jejím zániku. Na snahu napravit sociální podmínky se dívají jako na věc marnou a zbytečnou, protože Kristus svým druhým příchodem zlikviduje pořádky tohoto hříšného světa. Kristus však přišel svět zachránit tím, že mezi lidmi žil a pracoval. Svým následovníkům dal příkaz, aby ve světě věrně pracovali a přitom očekávali zřízení nového světa, který nastane jeho druhým příchodem. V podobenství o hřivnách dává vznešený muž představující Krista svým služebníkům příkaz: Hospodařte s nimi, dokud nepřijdu.“ (Luk 19,13) Při svém příchodu Pán pochválí ty služebníky, kteří na něj čekali tak, že hospodařili se svěřenými hřivnami.

Zatímco mnozí křesťané byli příliš vzrušení očekáváním Kristova příchodu a nejráději by přenechali přítomný svět jeho osudu, obrovská většina věřících se vůči Kristovu příchodu stala netečnou. Rozhodla se totiž učinit z přítomného světa rozhodující realitu, pro kterou žijí a pracují. Přítomný svět pro ně není čekárnou před vstupem do budoucího světa, ale obývacím pokojem, ve kterém chtějí žít co nejpohodlněji, bez problémů, které jsou dány tím, co se děje venku. Humanistické myšlení ovlivnilo některé křesťany tak, že vysvětlují druhý advent jako budoucnost jiné kvality – promítnutou do existenciálního prožitku přítomnosti. Materialistické ideologie pokoušejí křesťany, aby se snažili uvidět zřízení Kristova království v nastolení určitých politických a ekonomických programů a technologického pokroku. Navíc se prosazuje řada nebiblických názorů, jež učí, že konečné Boží království už je zde,

zatímco ve skutečnosti lidstvo stále více odchází od Boha.

Lid, který naplňuje Kristovo prorocké o zvěstování druhého příchodu Páně, lid s pravou adventní nadějí se varuje vzrušení, které by vedlo k odepsání přítomného světa. Zvláště však se varuje netečnosti, která učinila přítomný svět poslední realitou, pro niž se žije a pracuje. Pravá adventní naděje „vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista.“ (Tit 2,12,13)

Být očekávatelem Kristova příchodu, být křesťanem, adventistou znamená dívat se s vírou kupředu. Někteří se dívají stále zpět za nějakým zlatým věkem. Jiní se samolibě kochají ve svém blahobytu nebo v tom, čeho dosáhli. Lidé s adventní nadějí se však dívají kupředu k budoucímu novému věku, jenž zahájí příchod Krále králů.

Žít s tímto pohledem, zaměřeným kupředu, znamená vidět přítomný život jako cestu do lepší země. Písmo se vyjadřuje o těchto poutnících: „Vyznávali, že jsou na zemi cizinci a přistěhovalci. Tím dávají najevo, že po pravé vlasti teprve touží... Proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem. Vždyť jim připravil své město.“ (Žid 11, 13,14,16)

Považujeme se za poutníky, nebo za trvalé obyvatele této země? Mnozí křesťané sotva skýtají dojem, že světem jen procházejí, když mají dvě i tři zaměstnání, aby mohli mít v garáži několik aut a v hrnci několik kuřat, jak kdosi řekl. — To neznamená, že lidé s adventní nadějí neznají nic jiného než se-bezapírání nebo že žijí jako poustevníci. Pán Ježíš je nám příkladem. Žil mezi lidmi jako jeden z nich, přijímal pohostinství upřímných lidí, jedl, pil a odíval se jako druzí. Ve svých podobstích ukazuje Kristus nevšední pochopení a ocenění světa přírody, neboť uznával, že zatímco jeho království není z tohoto světa, tento svět je stále

Boží svět, patří jemu, i když se většina lidí od Boha odvrací.

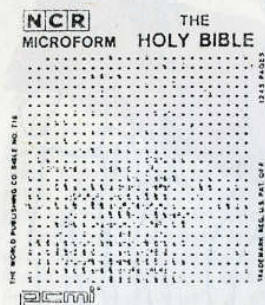
Žít s pohledem upřeným kupředu znamená těšit se z dobra a krásy Božího stvoření, které dosud je v tomto světě, a zároveň nezapomínat, že jsme poutníky, kteří putují tímto světem do nové země.

Žít s pohledem zaměřeným kupředu k druhému příchodu Páně znamená soustředit svou pozornost na Krista, a ne na sebe. To-li lidé myslí jen na své vlastní potřeby, na své vlastní touhy a problémy. Čím více se však soustředíme na sebe, tím méně přemýšlíme o Bohu a o jeho království. Podstatu hříšného života můžeme definovat jako nezávislost na Bohu, zatímco podstatou života svobody od hříchu je závislost na Bohu. Máme-li jako křesťané růst, pak se musí Kristus stále víc a více stávat středem naší existence.

Očekáváme-li Kristův příchod, činíme Krista středem svého života. Tak si ustavičně připomínáme, co pro nás učinil, když nás vykoupil z moci hříchu, i co pro nás učinil při svém příchodu, kdy budeme věčně žít ve společenství s ním. Z víry v Krista žijeme svůj život zde v naději toho, co přichází. Pohled kupředu, ke Kristovu příchodu, ovlivňuje také náš názor na politické a náboženské instituce. Ve středověku církev ztotožňovala své mocenské postavení s Božím královstvím. Dnes doufají někteří křesťané, že zřídí toto království na zemi zlepšením stávajících sociálních a politických struktur a ekonomickým i technologickým pokrokem. V tom hledají jedinou spásu. Nezapomeňme, že až Kristus přijde, všechny dočasné instituce, tedy i křesťanské, skončí. Kdo žije s pohledem upřeným kupředu, vidí všechny události i osobní rozhodování ve světle příchodu našeho Pána.

Lidé, kteří vyhlíží s vírou k velkému adventu, respektují věčně platná Boží přikázání, přijímají spravedlnost Kristovu a nadšeně šíří adventní zvěst po celém světě, jsou jedním z velkých znamení blížícího se definitivního Božího království.

MILOSLAV ŠUSTEK

Nejmenší bible na světě. Celý text bible je uložen na ploše $32,5 \times 34$ mm a pod mikroskopem je dobře čitelný.

Před několika týdny jsem měl příležitost navštívit v Ettlingenu (SRN) pozoruhodnou výstavu, jejíž téma bylo „Bible — od papíru k disketě“. Na této výstavě mohli návštěvníci spatřit nejmenší biblí na světě, kterou lze číst pouze pod mikroskopem. Text celé bible je zvláštním způsobem (Photo — Chronic — Micro — Image) přenesen na jediný diapozitiv. Tak je na ploše 1105 mm^2 ($32,5 \times 34 \text{ mm}$) umístěno všech 1189 kapitol anglické bible — počínaje první knihou Mojžíšovou a konče posledními slovy 22. kapitoly Zjevení. Na diapozitivu lze pouhým okem rozoznat 25 řádek. To však nejsou jednotlivá písmena, ale každý řádek obsahuje 50 stran.

Abychom si tento mimořádný „výtsik“ bible ještě více přiblížili, pak připomeňme, že text celé anglické bible obsahuje 773 746 slov, která se skládají ze 3 556 480 písmen. A těch tří a půl miliónů písmen je vměstnáno na ploše, která je o něco vět-

ší než poštovní známka. To už přece stojí za obdiv!

Učinil jsem si pro sebe malé srovnání s počítačkou v ruce. Proměřil jsem svoji biblí, kterou běžně používám již po mnoho let. Má tyto rozměry: šířka — 110 milimetrů, výška 175 mm a tloušťka 28 mm. Celkový objem této bible (bez desek) je tedy $539\,000 \text{ mm}^3$. Znamená to tedy, že k záznamu biblického textu (nebo moderně řečeno — k přenosu informací obsažených v biblí) je potřeba více než půl miliónu krychlových milimetrů materiálu — v tomto případě papíru.

Když jsem však stejný počet učinil u výše zmíněného diapozitivu, pak jsem zjistil, že zde stačí k záznamu celého biblického textu pouze $30,25 \text{ mm}^3$ materiálu. (Počítal jsem s rozměry $32,34 \times 33,26 \times 0,4 \text{ mm}$.) Můžeme tedy říci, že do objemu moji bible by se vešlo více než 1252 biblí v onom miniaturním provedení.

Ovšem všechno toto počítání mne přivedlo ještě k jinému

„Bojte se Boha a vzdejte mu čest... poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“

Zj 14,7

NEJMENŠÍ BIBLE

(11)

srovnání. Zamyslel jsem se nad tím, jak náš Stvořitel ukládá informace a s jak „miniaturními“ podmínkami pracuje.

Základními kameny pro stavbu živých bytostí jsou různé aminokyseliny, které jsou spolu s nukleokyselinami (RNK, DNK) nositeli genetických informací. A právě tyto nukleové kyseliny (DNK) jsou tak „nabité“ informacemi, které jsou v nich uloženy, že tuto skutečnost nelze vůbec prostým rozumem pochopit. Vědci, kteří se zabývají výzkumem v této oblasti, mají dnes přesné údaje o velikosti a kapacitě molekul uvedených kyselin. A tak když vezmeme jimi poskytnuté údaje a začneme znovu počítat, zjistíme, že ve stejném objemu živé hmoty je uloženo 23 200 000 000 000 (cca 23 biliónů)krát více informací, než je tomu u zmíněného diapozitivu s biblickým textem.

Abychom si ještě více přiblížili tuto „informační techniku“, se kterou pracuje náš Stvořitel,

uvedme ještě jednou příklad:

Knihovna kongresu ve Washingtonu je považována za jednu z největších knihoven na světě. Je v ní uloženo téměř 15 miliónů svazků knih a brožur. Kdybychom seřadili všechny tyto svazky do jedné řady, pak její začátek by byl v Praze a končil by někde u Košic. K tomu, aby všechny informace obsažené v těchto knihách (asi 1018 bitů) mohly být uloženy do molekul DNK, jež je nositelem informací v živém organismu, potřebovali bychom $0,53 \text{ mm}^3$ (!) této hmoty. To je asi polovina špendlíkové hlavičky.

Tyto skutečnosti nemohl znát pisatel 92. žalmu. A přece v něm vyznává: „Jak úžasné jsou tvoje skutky, Bože, a jak hluboké je tvé myšlení. Nechápatý člověk na to nepřijde a nesoudný tomu nerozumí...“ (v. 6.7.)

Co by asi napsal dnes, kdyby věděl, co víme my?

JIRÍ DREJNAR

a nakonec mu stačil kousek země...

Člověk je tvor nespokojený, který touží mít stále víc. Ruský spisovatel L. N. Tolstoj reagoval na lidskou nespokojenost svérázným vyprávěním.

Jižně od Uralu na rozsáhlých stepích úrodné půdy žije národ Baškirů. V minulém století tam prodávali půdu každému, kdo přišel. Její prodej byl neobvyklý. Za určitý obnos dostal každý tolik půdy, kolik jí stačil obejít za jeden den. Dozvěděl se o tom jakýsi sedlák, který toužil po velkém majetku. Dostavil se k Baškirům, požádal o prodej. Zašil s ním na vyvýšený pahorek a řekl mu: „Rozhlédni se kolem. To všechno, co kolem sebe vidíš, může být tvoje.“ „A cena?“, ptal se pro jistotu sedlák. „Tisíc rublů za den.“ Aby to sedlák správně pochopil, dodali na vysvětlenou: „Prodáváme za dny. Všechna země, kterou obejdeš za jeden den, bude tvým vlastnictvím.“

Sedlák pochopil. Tak výhodnou koupí nečekal. Možnost, že za pouhých tisíc rublů dostane tak obrovskou plochu úrodné půdy, ho přímo omráčila. Byl u vytržení. Ale prodej měl podmínku. Řekl mu: „Když se nevrátíš zpět na místo, kde teď stojíme, než zapadne slunce, přijdeš o všechny peníze.“ Sedlák dal Baškirům tisíc rublů a rozběhl se. Rozhodl se běžet napřed na sever, aby v poledne otočil k západu a pak na jih a konečně zpět na pahorek.

„Ten lesík tam by se mi také hodil“, uvažoval. Oběhl ho, udělal značku z kamení. „Tam ten svah a pod ním potůček by byl vhodný na ovocný sad.“ Zabral ho také. „No, a tam ta nádherná rovina, tam by se urodila dobrá pšenice. A za tím svahem je půda pro cukrovku jako dělaná.“ A tak uvažoval dál. Slunce už bylo vysoko, když si uvědomil, že by měl zabočit na západ.

Cestu označoval značkami z kamení, a stále běžel a běžel. Možnost získat tak velký pozemek za tak málo peněz ho nenasytně hnala vpřed.

Slunce se začínalo sklánět, když se otočil k jihu. A stále přibíral novou zem. „A teď abych běžel na ten pahorek“ — vzpomněl si. „To slunce nějak rychle zapadá — musím přidat, abych tam včas doběhl.“ Z posledních sil se blíží k místu, slunce je už kousek nad obzorem. „Že bych přišel pozdě? To není možné. Ale tam nahoře je slunce víc vidět, to přece musím stihnout.“ Baškirové na něj mávají, volají, ať si pospíš, že je nejvyšší čas.

„Proč jsem dříve nemyslel na návrat?“ — vyčítá si sedlák. Z posledních sil a s největším vypětím dorazil k cíli, právě když slunko zapadlo. Den, v kterém se sedlák domníval, že udělal nejlepší obchod svého života,

se mu stal dnem posledním. Schvácen padl k zemi a zemřel. Baškirové jen smutně pokývali hlavou a politovali ho. Jeden z nich vykopával jámu dlouhou sotva dva metry. Právě tolik, aby se tam sedlák vešel.

Je to známá příhoda, možná, že jsme ji už slyšeli. Ale vede nás k zamyšlení. Pán Bůh zná naše sklony, proto nám v biblí dává radu skrze apoštola Pavla: „Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství. Nic jsme si totiž na světě nepřinesli, a tak si nic nemůžeme odnést. Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy.“ (1 Tim 6,6.7.9) Pán Ježíš Kristus usměrňuje naše touhy k důležitější věci. Říká: „Hleďte především království Boží a jeho spravedlnost. A všechno ostatní vám bude přidáno.“ (Mat 6,33) K. Šp.

NEVERIL SOM...

Patrím ku generácii, ktorá sa narodila a vyrástla v uplynulých štyridsiatich rokoch. V tomto období nám bola s úplnou samozrejmosťou predkladaná evolučná teória ako jediné vedecké a pre moderného človeka prijateľné vysvetlenie pôvodu človeka. Sprevádzala nás od najnižších školských ročníkov až po ukončenie vysokoškolského štúdia.

Ako 23-ročný ateista som mal možnosť stretnúť sa z dokazmi svedčiacimi proti tejto teórii. Poznal som, že evolučná teória nie je ani tak vedeckou teóriou, ako skôr určitým svetovým názorom či filozofickým postojom. Vo svojej podstate je materialistická, pričom jej jadrom je princíp náhody a náuka o náhodnom výbere. V konečnom dôsledku vedie k ateizmu, ktorý skôr niečo popiera, avšak neukazuje žiadne východisko. Nehovoriac už o tom, že ateizmus nemôže byť vedecký, pretože nakoľko vedeckému skúmaniu sa vyššia Inteligencia, existujúca mimo priestor a čas, v podstate vymyká.

Ako mladý človek po zvážení vedeckosti evolučnej teórie a ateizmu som túžil mať jasno v otázke pravého zmyslu ľudského života.

Je dôležité pre dnešného moderného človeka klásť si túto otázku? Pre mňa sa táto otázka stala kľúčovou:

Ak existuje vyššia Inteligencia — Boh vo vesmíre, potom by svet a človek vznikol jeho tvorením. Ako Stvoriteľ sa o svoje stvorenie stará a riadi ho. Ako Stvoriteľ pozná všetko o človekovi a jeho pôvode, pozná podstatu ľudských chorôb a problémov a pozná i východisko z nich.

— Ak existuje takýto úžasný Tvorca, potom má určité svoj program s človekom a so svetom. Má tiež moc všetko doviesť k svojmu cieľu. Takže budúcnosť sveta, môj život, ako i život každého človeka má svoj skutočne hodnotný cieľ...

Celým svojím srdcom som zatúžil presvedčiť sa, kde je pravda z hľadiska Božej existencie. Existujú pravdivé informácie o ňom, môžem sa i prakticky presvedčiť o jeho existencii? V našom svete platí jedna logická zákonitosť: Každý výrobok má svojho výrobcu, každý zákon svojho zákonodarcu, každá myšlienka svojho autora.

To ma priviedlo k záveru, že veľkolepé dielo vesmíru, činnosť prírody i nás samých dokazuje existenciu Tvorcu a to i napriek tomu, že Ho nevidíme.

Tento fakt potvrdzujú i výroky mnohých významných vedcov, napr. Max Planck — zakladateľ kvantovej teórie, nositeľ Nobelovej ceny, povedal:

„Nech sa pozrieme kdekolvek a akokoľvek hlboko, nenájdeme rozpor medzi vierou v Boha a prírodnými vedami. Naopak, v najdôležitejších bodoch medzi nimi nachádzame súlad. Viera v Boha a prírodné vedy sa nevyklučujú, ako si dnes niektorí myslia, ale ako sa iní obávajú, ale sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Uvažovanie veriaceho sa Bohom začína, uvažovanie fyzika sa Bohom končí.“

Väčšina z nás, ktorí sme vyrástli ako neveriaci, nemá na začiatku svojho uvažovania Boha. Vo svojich úvahách však môžeme na konci dôjsť k záveru, že pravdepodobne existuje. O Božej existencii sa môžeme presvedčiť. Je to prednosť každého človeka.

V mojom živote nastala chvíľa, kedy som sa odvážil osloviť tú pre mňa vzdialenú a neznámu Inteligencia. To, že dnes píšem tieto riadky, svedčí o tom, že som dostal jasnú a konkrétnu odpoveď, ktorej som ani ako materialisticky zmýšľajúci človek nemohol vzdorovať.

Od tej chvíle som mal istotu, že tam vo vesmíre je Niekto, kto o mne vie, kto ma vždy počuje, kto ma má veľmi rád a kto má aj schopnosť konkrétne zasahovať do môjho praktického života. Toto osobné poznanie existencie Boha vyriešilo mnoho mojich otázok, ale mnohé aj nastolilo: — Prečo existuje zlo? — Prečo je smrť? — Prečo je nejednota medzi cirkvami?

Odpovede na tieto a mnohé iné otázky ponúka Kniha kníh — Biblia. Je to základný zdroj informácií pre všetkých kresťanov a zároveň jedinečný návod na šťastný a plnohodnotný život. Musím však poznamenať, že táto kniha sa mi stala zrozumiteľnou až vtedy, keď som za náboženskými výrazmi, ako „Pán Boh“, „Duch Svätý“, „Ježiš Kristus“, „anjeli“ — rozpoznal úžasnú vesmírnu Inteligencia a civilizáciu. Existuje množstvo dôkazov záujmu tejto Inteligencia o človeka a našu planétu.

Najmocnejším dôkazom je sám Ježiš Kristus — bytosť, ktorá prišla na našu planétu z vesmírnych dialok.

V Biblii (v liste Židom 10, 5) čítame o Kristovi:

„Preto Kristus hovorí, keď prichádza na našu zem: „Obete ani dary si nechcel, ale dal si mi telo.“

Áno, v ľudskom tele tu na našej zemi žila bytosť, ktorá každým svojím slovom i skutkom svedčila o lepšom svete a jeho princípoch. Zo stránok Svätého

Písma akoby sme počuli slová Ježiša Krista:

„Počúvaj, človeče! Prišiel som dolu k vám z nekonečných dialok vesmíru. Prijal som ľudské telo so všetkými jeho bolesťami a slabosťami. Stal som sa jedným z vás. Svojimi slovami a životom som medzi vami svedčil o svojej nebeskej vlasti — o mieste, kde sa všetci riadia zákonom sebestoľavej lásky. Tam neexistuje sebecko a zloba, tam nie je smrť a choroba. Tam každý svoje šťastie nachádza v radoosti toho druhého. Aj na vašej zemi som sa riadil týmito zákonmi. Ako človek som to prakticky dokázal len vďaka stálemu neprerušnému spojeniu so svojim nebeským Otcom. Tým som vám dal príklad k nasledovaniu. Nakoľko ste sa všetci prevínili proti zákonom mojej vlasti, nadobro ste sa tým vylúčili z jej spoločenstva. Vzal som na seba vaše previnenie, podstúpil som za vás trest. Na mňa doľahla tarcha vašich zlých slov a činov, akoby som ich spáchal ja sám. Tam na Golgote boli moje ruky prebodnuté, pretože tie vaše činili zlé skutky. Do mojích nôh boli zabité klince, pretože tie vaše chodili po zlých cestách. Do môjho čela sa zaryli trne, pretože vo vašej myšli sa zahniezdili zlé myšlienky. Moje srdce puklo, pretože vaše si zamilovalo zlo. Kopija rímskeho vojaka mi prebodla bok až k srdcu, aby bolo ukázané navždy — všetkým ľuďom bez rozdielu, že cesta k Božiemu srdcu je doširoka otvorená. Zomieral som pre vaše viny, aby ste vy už pre ne neboli súdení. Vyhlasil som pre ľudí všeobecnú amnestiu.“

Zvítal som nad smrťou, vstal z hrobu a prijal som iné telo, podobné tomu ľudskému, len inej podstaty. Viac ako mesiac som bol ešte medzi ľuďmi. Svedkami môjho víťazstva nad smrťou a hriechom bolo niekoľko stoviek ľudí.

Videli a počúvali moje slová. Rozlúčili som sa s nimi a odišiel do svojej, ale už nielen do svojej, ale i do vašej nebeskej vlasti. Lúčil som sa slovami:

„Nech sa vám srdce nestrahuje. Verte v Boha a verte vo mňa! V dome môjho Otca je mnoho príbytkov, keby to tak nebolo, či by som vám bol povedal: „Idem

vám pripraviť miesto a keď odídem a pripravím vám miesto, zase prídem a poberiem si vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“ (Ján 14, — 3)

Nádej kresťanov všetkých vekov sa obracala ku dňu jeho II. príchodu — II. adventu. Ku dňu vypočutia prosby z modlitby Otče náš: „Príď kráľovstvo tvoje.“ Stane sa to, čo kresťania po stáročia vyznávajú: „Vstúpil na nebesá, odkiaľ príde, súdiť bude živých i mŕtvych...“

Podľa Ježišových svedectva v deň jeho II. príchodu budú na zemi len dve triedy ľudí: „tí, ktorí budú mať radosť z jeho návratu, a tí, ktorí budú mať strach.“

Tí, ktorí ho už dnes na základe Písma poznávajú a prijímajú za svojho jediného obhajcu, prežívajú túto radosť. Ona je ovocím ich dôverného vzťahu pri poznávaní Ježiša Krista. Títo ľudia vedia, že viera nie je len správny názor a uznanie existencie Boha, veď je napísané, že „i diabol verí a trasie sa.“ Majú správny vzťah k Bohu podľa biblického modelu, ako ho popisuje apoštol Ján:

„Potom poznávame, že sme Ho poznali, keď zachováme jeho prikázania. Kto hovorí: Znáť Ho, ale nezachováva jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy. Ale kto zachováva jeho slovo, v tom sa láska Božia stala opravdu dokonanou. Po tom poznáme, že sme v ňom. Kto hovorí, že zostáva v ňom, má žiť tak, ako žil On.“ (1 Ján 2, 3—8)

Vďačný človek túži žiť v súlade so všetkými zákonmi svojho Stvoriteľa. Veď je to na najmenšie, čo Mu môže z vďačnosti a lásky dať.

Žijeme vo zvláštnej dobe. Situácie okolo nás sa rýchle menia. Dnes prežívame niečo, o čom pred rokom niektorí len snívali. Pán prezident Havel prednával v kongrese USA povedal: „... žijeme vo veľmi zvláštnom období. V období, keď sa tvár ľudského sveta naraz mení takou rýchlosťou, na ktorú sú krátke všetky dosiaľ známe politologické tachometre.“

Ak by udalosti pokračovali rovnakým tempom, potom o pol roka môžeme byť svedkami niečoho, o čom dnes len z princípu snívame.

Zrýchlenie udalostí okolo nás svedčí o naplnení posledných prorociev biblie pred II. príchodom J. Krista na našu zem. Deň jeho príchodu sa rýchle blíži. Na tento deň sa chceme pripraviť a tešiť i s mnohými z vás, ktorí ste vyrástli, alebo sa narodili v uplynulých štyridsiatich rokoch.

Bohumil Kern

„Třtiny nalomené nedolomí“
Mat 12, 20

TRPĚLIVOST

Dříve než se zamyslíme nad další vlastností Ježíše Krista — trpělivostí — přemýšlejme chvíli nad vlastním významem tohoto slova. Jsme přesvědčení, že každý ví, co trpělivost znamená. Přesto někdy těžce hledáme i pro jednoduchá a známá slova vhodné a odpovídající výrazy, které by správně objasnily jejich význam.

Trpělivost je velmi často užívané slovo. Vyslovujeme je snad denně. Nedá se říci, že by právě trpělivost patřila mezi naše nejsilnější vlastnosti. Říkáme: „Došla mi trpělivost“ nebo „Nemám už s tím člověkem trpělivost“ a víme, co tím myslíme. Ale to staré známé slovo má víc než jeden význam. Dalo by se říci, že se slovy je to někdy jako s hvězdami. Vidíme na obloze jednu hvězdičku, ale když přiložíme k oku dalekohled, překvapeně zjistíme, že jsou tam hvězdy dvě. Slovo trpělivost je také taková dvojhvězda. Když o něm trochu víc uvažujeme, zjistíme, že v sobě skrývá dva významy.

I. S.

Zaprvé znamená klidné očekávání toho, co se bude dít nebo co se má stát. Jde o jednu z předních a potřebných vlastností člověka. Lidé ji vlastní ve větší nebo menší míře. Najdeme ji téměř v každém odvětví lidské činnosti. Trpělivě očekává zemědělec, sadař i zahrádkář na svou úrodu. Klidné očekávání budoucnosti — to by se nejvíce mělo projevovat právě v životě nás, křesťanů poslední doby. Trpělivost ale bývá také obrácena špatným směrem. Někdo dokáže čekat celá léta na vhodný okamžik nebo příležitost, aby uskutečnil své záměry, pomstil se, oplatil zlé. Té správné trpělivosti se nám stále nedostává. Všeobecně obdivujeme člověka, který dokáže v klidu očekávat budoucnost.

Podívejme se i na druhou stránku tohoto slova. Všimněme si třeba reformátorů, mužů, kteří se snaží změnit stát, společnost, církev. Takoví neustále narážejí na odpor. Zdá se, jako by se jim už všechno dařilo, ale pak se zase objeví překážky. Mají stále více nepřátel, ti nejbližší se jich zřikají. Jsou nepochopení, protože přicházejí s něčím novým, co ještě nikdo nezkusil. Smějí se jim a dokonce je nenávidí. Ale je to vůbec neodrazuje. Doufají ve vítězství dobré věci, a proto jsou ochotni snést všechny obtíže, výčitky, kritiku. To je také příklad trpělivosti. Stejně jako životy postižených a nemocných lidí, kteří žijí kolem nás a nestěžují si, nenaříkají, ale naopak se ještě snaží prosadit a být užiteční.

Co je to tedy trpělivost? Je to nejen klidné očekávání budoucnosti, ale i vytrvalé snášení přítomnosti.

Velkým příkladem trpělivosti se stal Job. A přece ani jeho trpělivost nebyla dokonalá. Jeho očekávání nebylo tak pokorné a klidné. Snášel sice vytrvale všechno, co ho postihlo, ale neubránil se stěžování a naříkání (Job 3, 1—2). Nicméně nevzdal se naděje. A právě tato vytrvalost je základem, kořenem trpělivosti. I přes své lidské nedokonalosti se Job zařadil mezi hrdiny víry a nemůžeme na něj zapomenout.

Chceme-li však poznat trpělivost bez nedostatků a chyb, podívejme se na Ježíše Krista. Jestliže trpělivost znamená zmíněné klidné očekávání budoucnosti, potom ji měl Ježíš v největší míře. Než začal na zemi plnit své poslání, žil v malém galilejském městečku Nazaretě. Patrně si nedokážeme představit, kolik trpělivosti potřeboval, když tady měl čekat na svou budoucnost. My jsme netrpěliví a nedočkaví lidé. Jako mladí se hrneme do spousty věcí nepřipravení. Říkáme tomu nadšení, horkokrevnost apod. Jsme plní síly, energie a už se nemůžeme dočkat, kdy se konečně uplatníme. Někdy nám ani nezbyvá dost času na potřebnou přípravu a vzdělání.

Zamysleme se, co znamenala pro Ježíše příprava na budoucnost. Nebylo to lehké čekat v malém nevýznamném Nazaretě a přemýšlet o velkém poslání, které ho čeká. Všichni mladí lidé kolem něj spěchali za úspěchem a slávou, ale Ježíš čekal. Když měl 21 let, řekl si: „Ještě ne.“ Ve 25 si znovu opakoval: „Teď ještě ne.“ Jsou to taková léta, která člověk prožívá dost bouřlivě. Něco ho stále nutí k seberealizaci a podnikání. Ale Ježíš pomáhal doma rodičům a čekal. Teprve ve 30 letech řekl: „Nyní přišel můj čas.“

Muž ve třiceti letech má víc než jednu třetinu života za sebou a u řady lidí je to již téměř polovina let jejich věku. Čekali bychom tedy, že se i Ježíš ihned pustí s energií, úsilím a spěchem do práce. Víme však, že se po křtu nejprve uchýlil do ústraní — na poušť, kde v klidu přemýšlel o nejlepší způsobu, jak být užitečný. Mužům, kteří stáli kolem Ježíše, připadalo jeho jednání pomalé a zdoluhavé. Neustále mu to svými otázkami dávali najevo. Jeho odpověď zněla stejně pro přátele i nepřátele: „Ještě nepřišel můj čas.“ Lidé čekali povstání, ale on — jako by sebe umlčoval, své učedníky zadržoval a tajil své jméno.

Kdosi mu dal jméno „chodící láska“. Ve svém životě nezažil mnoho ocenění a pochopení. Spíše prožíval potupu, výsměch a nevědk. Přesto konal trpělivě své poslání. Pár hodin předtím, než zemřel na kříži, s klidem a pokojem v srdci řekl: „Doufejte. Já jsem přemohl svět.“ (Jan 16, 33) Je zvláštní, že krátce poté jej opustili všichni učedníci. Zůstal sám a zdálo se, že celé jeho životní dílo je zničeno. Ale jistota v jeho hlase nám napovídá, že on byl přesvědčen o konečném výsledku navzdory všem překážkám. Opravdový úspěch se dostavuje jen pozvolna. Ježíšovo trpělivé srdce nemá obavy. Z trůnu své slávy pozoruje plynoucí staletí a je ochotný čekat i na to nejzaryputilejší a nejodbojnější lidské srdce. Ví, že jeho snahy nebyly marné a jeho království lásky se vbrzku uskuteční.

Ale tím jsme vyčerpali jen jednu stránku Ježíšovy trpělivosti, je zde však i ta druhá. Cesta reformátora není nikdy jednoduchá. Cesta Ježíše Krista byla ze všech nejtěžší. Myslím, že nejlépe to vyjádřila slova evangelisty Jana: „Do svého vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.“ (Jan 1, 11) S láskou trpělivě klepal na dveře Jeruzaléma. Ale ti, kdo byli uvnitř, mu neotevřeli. Klepal na dveře Nazareta. Ty se nejdříve pootevřely, ale pak se zase zabouchly. Cestoval po celé Galileji, od města k městu. Setkával se stále s odporem. Ale nikdy neztratil odvalu, nikdy si nestěžoval. Kam přišel, všude ho pronásledovali nepřátelé. Hlídkali ho a kladli mu ty nejošemetnější otázky, aby ho mohli nachytat a obvinít. Co dělal, to přetřásali, kritizovali a okamžitě zneužívali. Nepřátelé jej obklopovali jako hejno komárů. Ale Ježíšova laskavá trpělivost se nikdy neurážela, ani nevzdávala. Jestliže měl Ježíš trpělivost se svými nepřáteli, o to větší ji měl se svými přáteli. Ti mu způsobovali mnohem více bolesti než všichni ti neznámí lidé. Jeho vlastní mu nerozuměli. Matka a bratři s ním zpočátku nesouhlasili. Učedníci, kterým se Ježíš tolik věnoval, pořád chybovali. Byli neteční, maličerní a sobečtí. Nakonec zůstal sám. Teprve když už nebyl mezi nimi, učedníci pochopili a ocenili krásu jeho charakteru.

Doprostřed svého evangelia napsal Matouš slova, která asi nejlépe vystihují trpělivost Pána Ježíše, o které dnes uvažujeme: „Nalomenou třtinu nedolomí a doutnající knot neuhasí.“ (Mat 12, 20)

Velcí lidé jsou známí svou netrpělivostí se slabými a neschopnými. Mají jasno ve svých záměrech a nemohou snést nechápavost druhých. Lámou třtiny, protože je považují za bezcenné, doutnající knot uhašují, protože jím pohrdají. Je tento muž z Galileje měl úplně jinou povahu.

Od té doby, kdy Ježíš žil a učil na zemi, lidé rádi přemýšlejí o trpělivém Bohu. Pro každého Ježíšova následovníka zůstane vždy Bůh dlouhoshovivajícím, trpělivým Bohem. Má velké plány, které sahají přes celé věky, a je ochoten čekat na jejich vyplnění. A on nejen čeká, ale ochotně snáší i všechno lidské nepochopení, vzpouru a potupu. Jsme často nevzděční, vzdorní, odbojní a odmítáme životní cestu, kterou nám s láskou nabízí; škodíme sobě a ubližujeme ostatním. A on přesto přidává každému nový den a poskytuje novou příležitost. On ve své laskavé trpělivosti ještě stále čeká.

Je hodně ale jeno PRA

Kdybychom měli věřit různým průzkumům a dotazníkům, pak v některých zemích je až 30% lidí přesvědčeno, že na zemi už kdysi dávno žili. V těchto názorech či postojích se silně odrážejí náboženské směry a filozofie Dálného východu. Asie k nám proniká nejen sójovými produkty nebo ikebany, ale i východními myšlenkovými proudy. Za tím vším však stojí něco mnohem závažnějšího.

Každý člověk je někdy konfrontován se smrtí. Když nám odejde někdo milý z našich nejbližších, pak stojíme na hřbitově a nedovedeme to pochopit. Už nikdy neslyšíme jeho hlas, jeho smích, jeho kroky. Hroudy země dopadají na rakev a my se ptáme: „Co je s ním teď? To je všechno, co po něm zůstalo?“ Tordá životní realita nás bolí a plní úzkosti. Toužíme po odpovědi, která by poskytla aspoň jiskřičku naděje. Snad všichni v sobě cítíme touhu po životě, který by nekončil smrtí.

Ale co nám pomůže potěšující odpověď s jakousi nadějí, když není pravdivá? A co je vlastně pravda? A může nám vůbec někdo pravdivou odpověď poskytnout? Najít pravdivou odpověď, to by předpokládalo znát někoho, kdo zemřel a znovu ožil, aby nám o tom něco řekl. Existuje někdo, kdo nám může podat takovou informaci?

Ano, vím o jednom. Bible hovoří o Bohu — Stvořiteli, z něhož vychází všechno život. On prožil všechny hloubky lidského bytí až k smrti. Proto nám může dát spolehlivou odpověď na otázku: „Mají mrtví nějaké vědomí, vědí o něčem, cítí něco?“ Bůh má své posly, kteří nás informují o důležitých tématech. Moudrý Šalomoun například říká v bibli ve své knize „Kazatel“ (9,5.6) o stavu mrtvých toto: „Mrtví nevědí zřehla nic... nemají podílu na ničem, co se děje pod sluncem.“ Mnoho dalších veršů bible potvrzuje tuto myšlenku. Mrtví tedy nemají žádné vědomí. Jejich duch se při umírání vrací k Bohu. Tělo zeřli a rozpadne se, svými prvky se prakticky vrátí do země. To ale neznamená, že by člověk byl Bohem zapomenut. Stvořitel nezapomíná na nikoho.

Smrt neznamená konec. Jednoho dne Bůh vzkřísí k životu všechny lidi. Každý se bude muset zodpovídat před Bohem. Výkaz našeho života ukáže, jak jsme využili Bohem poskytnutý čas k přípravě pro věčnost.

Ano, čtete správně: čas k přípravě. Našich 60—70 let nám dává dostatek příležitosti rozhodnout se: „Chci žít, nebo zemřít?“ „Mě se vůbec nikdo neptal, zda chci žít,“ protestují mnozí. Neuvažují, že volit můžeme správně jen tenkrát, když máme několik možností. Naš krátký život zde na zemi je jenom „předchutí“ života, který nám Bůh původně zamýšlel dát. Zde na zemi se totiž stalo něco nedobrého. Objevilo se zlo. Vše se změnilo. Dějiny naší země, tak jak nám je představuje bible, nám mohou připadat jako vesmírný experiment, ve kterém síly dobra bojují se silami zla. „Experiment Země“ musí vyzrát, vykvasit a pak Bůh uskuteční svoje původní plány. V „experimentu Země“ se prověřují odpovědi na důležitou otázku: „Musí být život podřízen určitým zákonitostem, nebo si každý může dělat, co chce?“ Znečištěné řeky, nemocné stromy, narušená zemědělská půda, kyselý déšť apod. nás vybízejí, abychom skončili s bezzákonností a libovůlí, protože vedou k smrti.

Jak to všechno vůbec začalo? Zpočátku byl náš svět zcela neporušený, dokonalý v každém směru. Rostliny, zvířata a lidé žili šťastně a v míru mezi sebou. Lidé dostali za úkol se o tento svět starat. Uprostřed rajske zahrady stály dva stromy. Strom života připomínal přátelství mezi našimi prarodiči a Stvořitelem. Kdo jedl ze stromu života, uznával svou podřízenost a věrnost Bohu a jeho řádu, jehož vrcholný požadavek se jmenuje „láska“. Tenkrát byl Bůh lidem velmi blízko. Důvěřovali mu. Byl jejich učitelem, vzorem, nejlepším kamarádem. Co měli, dostali od něho. Zformoval je vlastní rukou z prvků země. Pak jim vdechl „dech života“. Miloval je a oni milovali jeho. Byli šťastní.

Takhle to mohlo jít dál, kdyby... Stál tam totiž ještě jiný strom. O něm Bůh

řekl: „Když z něho budete jíst, zemřete.“ Ze všech ostatních stromů mohli první lidé jíst, kolik jen chtěli, ale před tímto stromem je Bůh varoval.

Byly to dny, týdny nebo měsíce, které uplynuly, než Eva puzena zvědavostí se přiblížila k zakázanému stromu? Strom smrti byl obyčlen. Lucifer, kterého bible nazývá satan nebo ďábel, byl dříve nejmocnější a nejkrásnější ze všech stvořených bytostí. Tento nádherný kníže andělů zneužil svou svobodu myšlení, volby a lásky. Je to nepochopitelné, ale najednou myslel jen na sebe a jednal jen ve svůj prospěch. I svou lásku zaměřil jen na sebe. Nezkrotná touha po moci a pýcha v něm neustále rostla a nakonec ho přivedla k odboji vůči vlastnímu Stvořiteli. Napětí mezi Bohem a Luciferem se vystupňovalo v otevřeném zápase. Snad bychom tento zápas mohli nazvat „láska proti seberealizaci“. Třetina andělů se postavila na satanovu stranu a šla s ním, když byl vyvržen z Boží přítomnosti. Odbojníci chtěli ukázat, že jejich ideje jsou lepší než Boží stvořitelský řád. Důsledek tohoto boje by se dal krátce vyjádřit: život — nebo smrt.

Přirozeně, že satan před lidmi nechtěl vypadat jako ten, kdo je původcem zla. Jeho boj proti Bohu se odehrával skrytě. Věděl, že v boji s odhalenými „kartami“ nemá šanci. Potřeboval však získat spojence. Když by se mu podařilo ovlivnit lidi proti Bohu, aby dali více na jeho slova než na Boha, pak by mohl konečně na zemi uskutečnit své představy a plány. Potřeboval si získat důvěru lidí. Začal chytře. Rozhodl se narušit důvěru lidí k Bohu. Myslím, že i my na vlastní kůži můžeme čas od času poznat, že právě tudy vede cesta ke zlému — vypořádáním nedůvěry a pochybností. Pomocí lži a intrik dosáhl satan svého cíle.

„V žádném případě nezemřete,“ promluvil ďábel skrze médium — hada. „Budete jako Bůh.“ To jsou dvě strašně lži, které dodnes ovlivňují lidská srdce. Věřící tomu i mnoho křesťanů, přestože bible píše jasně, že

„jenom Bůh sám má nesmrtelnost“ (1 Tim 6,16). Veškeré tvorstvo — včetně andělů a lidí — obdrželo život od Boha. Všichni jsme Bohu závislí. Všichni jsme odkázáni na Boha — Stvořitele, ať to uznáváme nebo ne.

Víte o této závislosti? A pokud ano, cítíte svou závislost jako omezení? Nebo se cítíte v bezpečí pod ochranou nebeského Otce, jako se

Neboť není-li vz
nebyl vzkříše
Nebyl-li však
je vaše
ještě jste ve
a jsou z
kteří zesn
Máme-li na
jen pro
jsme nejubožeš
Avšak Kristus
jako první z těc
A jako vešla c
skrze č
tak i zmrt
jako v Adamovi
tak v Kris
dojdou
Každý v dar
první vsta
potom při Kris
vstanou ti, ko
1 Kor 1

Ží o smrti, jedna

VERDA

cítí dítě v náručí své matky? Potřebujeme vlastně Boha? Nechceme být na nikom závislí? Na nás záleží, pro co se v životě rozhodneme. V možnosti rozhodnout se pro Boha, či proti němu je úžasný dar svobody. Rozhodnutí pro, či proti nemůžeme přenechat někomu jinému. Rozhodnutí musíme učinit sami.

Přijmete Všemocného Tvůrce vesmíru jako svého

šeni z mrtvých,
ani Kristus.
stus vzkříšen,
marná,
ých hříších,
ceni i ti,
v Kristu.
ji v Kristu
to život,
e všech lidí!
yl vzkříšen
kdo zesnuli.
světa smrt
ěka,
hvstání:
ichni umírají,
všichni
vota.
n pořadí:
Kristus,
vě příchodu
jsou jeho.
16-23

přítele a otce? Potřebujete zastávce, schopného obhájce, který by ve vašem soudním procesu na sebe vzal vaše viny, abyste mohli být osvobozeni? Anebo jste se nechali Luciferem, který je otec lži, tak poštvat proti Bohu, že svého Stvořitele ignorujete, že si myslíte, že si vystačíte sami, že zvládnete i ty poslední věci?

Lucifer je mistr lži. Uměl to dobře nastrojil, aby některé lidi chytl do smyčky „nevěry“. Ti odmítají všechno, co nějak souvisí s Bohem. Žijí pro současnost. Věčný život? Nezájímá je. Pro ně smrtí všechno končí a po ní už nic není.

Jiní se zase zmltají ve smyčce „pověry“. Satan jim namluvil, že lidská duše je nesmrtelná, a tak věří, že když tělo zemře, letí duše přímo do nebe. Nebo jde u někoho do očiště, kde je trápená ohněm, a tím se očišťuje. Nakonec přijde také do nebe. Ti docela zlí přijdou do pekla. Pod pojmem peklo si lidé představují nějaké místo pod zemí, kde ďábel a jeho pomocníci — démoni trápí a různým způsobem mučí lidi po celou věčnost.

Lidé se však často ptají: Tak proč má být na konci světa poslední soud, když hned po smrti jdou lidé přímo buď do nebe, očiště nebo do pekla? K čemu je vzkříšení? Proč se mluví v bibli o vzkříšení těla? Proč nemůže zůstat duše v nebi? Proč by se měla vrátit zpět do těla k poslednímu soudu? Pro lidi, kteří zastávají výše zmíněné názory, jsou to velmi nepohodlné otázky. Odpovědi bývají nevěcné, hodně ze široka pojaté a neuspokojivé.

Není divu, že tolik mladých i starších se obrací ke křesťanství zády a přiklání se k jiným světovým názorům. Do křesťanství se vloudují nelogické a přímo sadistické představy, které nemají s biblí nic společného. Poselství bible dokonce odporují. Proč tedy tolik lidí přijímá tyto nepravdivé, nebiblické názory? Snad proto, že jsou starobylé (pocházejí z antické pohané filozofie) nebo proto, že je pohodlné je přijmout? (Nejsem přece snad tak zlý, abych šel přímo do pekla,

a v očiště, i když s trápením, mám pořád naději, že nakonec všechno dobře dopadne...) Prostě proto, že neprověřují bibli to, čemu věří, a nekriticky přijímají názory jiných. Lidé bibli nečtou, a proto se tak dobře satanovi daří udržovat lži, omyly a polopravdy mezi lidmi jako „správné“ odpovědi na zásadní otázky, které se dotýkají každého člověka.

Někdy se mu podaří ulovit člověka, který truchlí nad smrtí svého blízkého. Našeptá mu, že by mohl navázat kontakt se zemřelým. Umí dokonce mistrně napodobit hlas z jiného světa, „hlas ze záhrobní“. To je jeden z oblíbených kousků jeho repertoáru. Právě na takové svůdné nabídky musíme reagovat velmi opatrně.

Je hodně lži o smrti, ale je jen jedna pravda — ta, kterou zvěstuje bible. Raději věřím Tomu, kdo byl mrtev a znovu ožil než různým lidským názorům. Věřím Tomu, kdo je sám pravda. Je to Ježíš Kristus. Jeho slovo je pro mne směrodatné. Věřím výrokům bible, které se během staletí prokázaly jako věrohodné — ať v prorockých předpovědích týkajících se celých národů nebo v konkrétním životě člověka. Jedině v bibli nalezneme pravdu o životě a smrti.

Ježíš Kristus říká: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“ (Jan 14,6). Není jiné řešení problému života ani problému smrti než Ježíš Kristus. Jediný Ježíš Kristus je Pánem života i smrti. On, který zemřel a vstal z mrtvých, nám proto může dát jasnou odpověď na otázky: Co je potom? Co víme o smrti? Kdo nám ukáže řešení tohoto problému?

Když Ježíš Kristus chodil po zemi, mluvil o smrti jako o spánku (Jan 11,11.13). Mluvil o vzkříšení (Jan 5, 29), které závisí na našem vztahu k němu. Ujistil nás: „Neboj se. Já jsem první i poslední, ten živý, byl jsem mrtev — a hle, živ jsem navěky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.“ (Zj 1,17.18) Kristus mluví jasně o tom, že přichází hodina, kdy všichni v hrobích uslyší jeho hlas a vyjdou ze svých hro-

bů (Jan 5,28.29); on vzkřísí své věrné v poslední den (Jan 6,40). Jak praví apoštol Pavel: „potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho.“ (1 Kor 15, 23)

Zesnuli tedy spí v prachu země a očekávají slavný den druhého Kristova příchodu na naši zem. Kristus přijde ve své slávě, aby ukončil smutné dějiny hříchu a začal psát novou kapitolu této země. O Kristově příchodu a těch, kteří zemřeli, apoštol napsal: „Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději. Věřme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu. Toto vám říkáme podle slova Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchváćeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu.“ A dodává: „A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se vzájemně potěšujte.“ (1 Tes 4,13—18)

To je jasné biblické poselství o smrti a vzkříšení věřících při druhém Kristově příchodu. Je to poselství naděje a radosti. Ale bible také mluví o druhé velké skupině těch, kdo nepřijali Ježíše Krista jako Pána svého života, neuvěřili mu, čínilí zlé, a proto vstanou z mrtvých k odsouzení (Jan 3,16; 11,25; 5,29). V bibli se hovoří o druhé, konečné smrti, ze které nebude úniku; sama smrt také navždy zanikne (Zj 20,14.15).

Biblické poselství o smrti končí Kristem a jeho vítězstvím. Kristus je jedinou zárukou života. S jeho druhým příchodem se otevírá úžasná perspektiva nové, krásné, bohaté a dokonalé existence. Vše záleží na nás, zda opravdu chceme takto žít. Rozhodující je, zda svůj život zde pochopíme jako přípravu pro ten budoucí. Žijeme-li již nyní s Kristem, nemusíme se smrti bát. Vždyť on říká: „Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. Já jsem vzkříšení i život.“ (Jan 11,25) S. R.

Začnu jako v pohádce, ale není to pohádka. V jednom městě, na jednom gymnáziu byly dvě třídy, do kterých každý týden přicházel jeden o něco málo starší student teologie.

Ano, znovu zdůrazňuji: není to pohádka, ačkoliv ještě před rokem by to mohla docela klidně pohádka být, pokud by ji dovolili uveřejnit.

Ten student teologie, přestože studoval teologii, tedy věc na ještě nedávno trvající poměry velmi neobvyklou, neměl vůbec problém si se studenty rozumět. Ano, zprvu panoval mezi studenty jakýsi ostych. Ostatně téměř každé seznamování ve třídě rozdělené na ty v lavicích a na toho za katedrou je provázeno jakýmsi prvotním napětím. Jaký bude, jací budou?

Byli báječní. Na obou stranách. Vlastně, co to říkám. V těch hodinách obě strany přestaly existovat. Strana nebyla žádná. Byli jen přátelé. Od prvních pojmů jako je náboženství, křesťanství, bible, Bůh, Kristus, věčnost, duše, které snad někteří z těch sedmnáctiletých studentů vyslovovali poprvé, se dostávali k pojmům méně obecným, k otázkám méně povrchním. Tak jak narůstala vzájemná důvěra, tak se množily otázky týkající se osobního života, toho, co mladého člověka pálí. Tyto otázky jako by prozrazovaly, že mladí lidé velmi rychle pochopili, k čemu je dobré náboženství, víra. Že to není jen gesto či dědictví po rodičích. Pochopili, že víra může člověka obohatit, dát mu sílu, radost...

Student teologie dostal brzy nápad. On to nebyl ani originální nápad. Rozdal studentům malé lístečky a položil jim dvě otázky. Když napsali obě odpovědi, poprosil je, aby za třetí, snad na druhou stranu toho lístečku, napsali otázku, na kterou by chtěli znát odpověď. Bylo to neobvyklé. Kláš

otázku vyučujícímu. Ještě neobvyklejší bylo, že nebylo třeba lístečky podepisovat. Proto se to asi tak studentům líbilo. Odpověděli všichni. A odpověděli tak, že by bylo škoda, kdybyste se aspoň s některými odpověďmi neseznámili vy, čtenáři časopisu Znamení doby. Takže, jak zněly otázky studenta teologa?

- 1) Jaké vlastnosti si nejvíce ceníš?
- 2) Co potřebuješ ke šťastnému životu?

Jak odpověděli studenti na první otázku? Z třiceti dvou odpovědělo dvacet studentů, že si nejvíce cení upřímnosti. Student teologie prohlašuje na svou čest, že rozhodně neopisovali. Dalšími dosti frekventovanými vlastnostmi uvedenými na papírech byly pravdomluvnost, vzájemná úcta, tolerance, čestnost, spolehlivost. Ani jedna uvedená vlastnost nebyla záporná. Napadlo mne, že by čas od času měli takové lístečky povinně pročítat ti, kteří mají pocit, že jsou povolání mlu-

vit za mladou generaci. Pak by také možná do nich měli nahlédnout rodiče studentů. Někteří by byli překvapeni, a věřím, mile.

Na druhou otázku odpověděli studenti mnohem obšírněji. Pesimista by zřejmě odpovědi ohodnotil: „No, ano, to jsou ještě bláhoví mladí lidé. Co vědí o světě?“ Optimista by patrně řekl: „Tak, takhle, vážení, odpovídá budoucnost národa. Jsou to šikulové, ti studenti. Vědí, co chtějí, a uvidíte, dobře to s nimi dopadne.“

My jen říkáme: „Mladí je nejkrásnější úsek života. Je to čas stavění základů.“

A odpovědi studentů?

„Spolehliví přátelé,“ zněla nejčastější odpověď, i když ne tak frekventovaná jako na první otázku. „Být obklopeni lidmi, kteří nás nikdy nepotopí.“ „Hodně přátel nebo aspoň jednoho opravdového přítele.“ „Necítit se nikdy osamocená, zbytečná.“ „Schopnosti.“ „Mně stačí, abych byla šťastná, když se můžu proběhnout po lou-

éměř dospělým - Téměř dospělým - Téměř dospělým - Téměř

Dnes Ti chci říct něco o radosti. O radosti?

Divíš se? Ty přece nepotřebuješ poučování o radosti. Radosti si užiješ až až. Snad máš pravdu. Přece mi však dovol, abych ti o radosti něco řekl právě teď.

Neboj, nebudu ti vyčítat, že jsi měl včera velkou radost, když šplhoun vaší třídy, šplhoun Milošek, dostal konečně kouli z matiky. Tys ji dostal předešlým, a tak to byla dosti škodolibá radost, i když, připouštím, Milošek si tu pětku zasloužil.

Nebudu tě teď ani varovat před dosti pochybnou radostí, vybuzenou různými zprostředkovadly. Alkoholem počínaje, drogami konče. Jsi rozumný, a nepotřebuješ vodit za ručičku. O lidech, kteří propadli téhle radosti, víš své.

Jaká je to tedy radost? Chci tě upozornit na radost, kterou bych nazval radost tvořivá. Ano, zní to tak legrač-

ně jako název kudlanka nábožná, ale aspoň si to zapamatuješ.

Radost tvořivá je velmi užitečná. Věřící k jejímu označení užívají už prastarého, ale osvědčeného termínu — radost v Pánu.

S tímto označením se setkáš v epistolách k Filipským ve čtvrté kapitole, čtvrtém verši: „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se.“

Jak se to dělá? Radovat se v Pánu? A k čemu je to dobré?

Řekl bych, že radost v Pánu je určitý životní styl. Člověk, který se raduje v Pánu, nežije jen pro sebe. Ten, kdo oplývá radostí tvořivou, nevyseďává hodiny před televizí, nemá ani příliš času na čtení Dikobrazu nebo na návštěvy veselých rejdní u hrůzostrašně hlasitě reprodukováné hudby. (Odpusť, skutečně, mé uši si na ten diskotékový kravál nemohou zvyknout.)

Ne, že by se rád nezasmál humor-

ce.“ „Když se můžu zabývat tím, co mne zajímá.“ „Dělat práci, která mne baví, a mít vedle sebe člověka, kterému nejsem lhostejný.“ Našly se i odpovědi jakoby poznamenané tvrdou zkušeností nebo aspoň pozorným nahlížením do světa dospělých. „Peníze nejsou všechno, ale všechno se za ně dá koupit.“ Na jednom lístečku se objevila i tato odpověď: „Nevím.“

Určitě vás bude zajímat, jaké otázky napsali studenti budoucímu teologovi. „Proč věříte?“ „Jaký máte názor na celibát?“ Jedna otázka se nám zdála velmi zajímavá a jako by o autorovi vypovídala víc než dvě předchozí odpovědi. „Proč člověk ví, jak by se měl chovat, ale přesto toho v plné míře není schopen?“ „Nesvazuje člověka do jisté míry jakékoli náboženství?“

Objevily se i další otázky: „Na první pohled bych nečekala, že se zabýváte teologií. Co vás k tomuto zájmu přimělo?“ „Jakých vlastností si u lidí vážíte?“ „Jak si jako věřící vysvětlujete výskyt dosud vědecky neobjasněných záhad?“ „Myslíte, že náboženství ovlivňuje lidi pouze v kladném smyslu?“ „Existuje posmrtný život?“ „Otázka? ... Mám jich moc.“

Jak vidíte, student teologie i po pečlivém přečtení všech lístečků, vypsání všech otázek, měl co dělat. A odpovídal rád. Upřímně, tak jak uměl. A protože nebyl jen studentem teologie, ale i věřícím člověkem, přál si, aby mladí lidé v lavicích pochopili, že nejde jen o objevování nepoznaného, ale životně důležitá hledání odpovědi na často zamlčované, ale stejně důležité otázky.

-jb-

Slov začínajících na j je v češtině dost. Když jsem si vybíral, skoro mne mrzelo, že nemůžu přemýšlet s tužkou v ruce hned o několika slovech najednou. Po jistém vytřídění mi zbyla slova dvě. Jméno a jednota. Slovo jednota v sobě nese kladnou charakteristiku a je jakoby předurčeno k úvaze právě v tomto časopise. Nakonec jsem se však rozhodl pro jméno. Snad to způsobilo přejmenování stanic metra na trase, kudy jezdím do práce, bezradné pobíhání především starších lidí po nástupišti s otázkou: „Prosím vás, je to ta správná stanice? To víte, teď to prý přejmenovali.“ Nebylo pro cizího snadné poznat v těch dnech, kde právě je. „Pan-krác, nebo Mládežnická?“

... jména

Jsou chvíle, kdy lidé touží a dokonce mohou jmenovat věci pravými jmény. Je to úžasný pocit konečně říkat bez strachu pravdu: Jidáš je zrádce a Kaligula ukrutník. Někdo dostane ještě moudrý nápad vymazat ta jména z názvů ulic i náměstí. Každá revoluce, i ta nejněžnější, se přece takhle vypořádává s minulostí. Za Velké francouzské revoluce dokonce přejmenovali měsíce a Ludvík XVI. se jmenoval občan Kapet.

Ne, že bych měl něco proti takovým změnám, ale sám sebe se ptám: Proč začínáme a žel často skončíme řadu přeměn jen tou jedinou — změnou jména? My lidé dáme na jména. I umělecká díla mají mnohem větší hodnotu, jsou-li signována autorem, který „má jméno“. Ti, kdo mají jméno, mají přízeň, obdiv, úctu. Stačí však, aby nastal okamžik pravdy, a může být po slávě, po úsměvech i po penězích. Ne, jméno nemůže být to nejdůležitější.

Hned na třetí straně bible je zmínka o prvním lidském pojmenování. Člověk nejenže přihlížel stvořitelskému dílu, on se jej účastnil jako spoluvůdce. Pojmenovával stvořená zvířata a pak dokonce „pomoc sobě rovnou“ — svou ženu. Pojmenováním potvrdil nejen svou svrchovanost nad stvořením, ale uplatnil i svou svobodu vůli.

Už Kainovo jméno nám však připomíná, ačkoli člověk si mnoho dobrého přeje, v ledacos doufá a o krásném sní, že nejsme mnohého tvůrčího schopni. Kain se stal vrahem, přestože Eva řekla: „Získala jsem muže, a tím Hospodina.“ (1 Moj 4, 1)

ABECEDA

I v pozdějších dobách a vlastně vždy lidem záleželo na jménech. Ani dnes nám nezní cizí slova z knihy Kazatel: „... lepší je jméno dobré, nežli mast výborná...“ (Kaz 7, 1)

Omyl se jmény patrně spočívá v předstávě, že se změnou jména či s novým pojmenováním se dostaví i změna jeho nositele. Samozřejmě předpokládáme změnu v intencích vlastních představ o jménu. Ovšem, zrádce jidáš zůstane zrádcem, i kdyby se jmenoval Šimon Petr, a Kaligula zůstane ukrutníkem, i kdyby si dal jméno Augustus. Snad je to prokletí hříchu, které člověka blokuje v kladné činnosti jině než v pojmenovávání. Změna k lepšímu a lepší život záleží na něčem jiném než na jménu.

I Bůh přejmenovává. Z Abrama se stal Abraham, ze Sára Sára, z Jákoba Izrael. Změna jména v jejich případech vyplývala ze změny mnohem hlubší. O Jákobově změně jména čteme: „Nebudou tě už jmenovat Jákob, nýbrž Izrael, neboť jsi jako kníže zápasil s Bohem i s lidmi a obstál.“ (1 Moj 32, 29) Za změnou jména stál Boží čin: „Dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha...“ (Ezech 36, 26)

Je správné, že toužíme po změnách. Je dobře, že už konečně chceme žít jinak. Potřebujeme však vědět, že jen Bůh může způsobit změnu. My dáváme jen jména. Často jen proto, abychom zakryli vlastní neschopnost udělat změny mnohem radikálnější. Mít pěkné jméno, nazývat věci pravým jménem je dobré. Dělat čest svému jménu je ještě lepší. Zbavit se sobectví, pokrytectví, ješitnosti a závisti nejen přejmenováním na šetrnost, zdvořilost, sebevědomí a spravedlnost je ještě důležitější.

Takovou změnu však může způsobit jen ten, který má „jméno nad každé jméno“ (Fil 2, 9). On je zárukou, že budeme moci nejen věci, činy, lidi, ale i sami sebe hodnotit těmi pravými jmény bez uzardění a studu.

Jan Bárta

Spělým - Téměř dospělým - Téměř dospělým - Téměř dospělým

němu představení nebo dobrému vtipu, ale nemá kdy. Radosti si užije jinde až až. Jak? Kde?

Donese nákupní tašku paní Dvořákové. Až do čtvrtého patra. Všimne si slepce bezradně poklepávajícího bílou hůlkou na obrubník chodníku a převede ho nejen na druhou stranu cesty, ale možná, že ho dovede až domů. Nebojí se projevit svůj vlastní názor i v partě stejně starých přátel. Hezké chvíle s radostí tvořivou prožije s kytarou a partou kamarádů u táboráku na břehu malého potoka. Zdá se ti mé líčení spíš jako předmluva ke knize Rady pro slušné mladíky? A proč ne? Už jsi to někdy zkusil? Že ne? Prosím, začni u toho táboráku. Jak chceš. Věřím, že nezůstane jen u něj. Až skončíš u tašky paní Dvořákové ve čtvrtém patře (Upozorňuji tě, že se možná jmenovaná lekne. To víš, není na takové věci zvyklá. Nejspíš si bude myslet,

dřív než se vzpomeneš, že ji chceš okrást.), poznáš, že to není konec, ale začátek. Proč? Dostaví se radost tvořivá. Jak to poznáš? No, dost těžko se to popisuje. Rozleje se ti takový příjemný pocit kolem srdce a máš chuť nést tašku ještě o čtyři patra výš. (Ale to zas nedělej, paní Dvořáková bude už tak dost zmatená.)

Radost tvořivá způsobuje, že na jednu věc, kterým dospělí říkají morální povinnost, obět a kdoví jak ještě, jen aby zdůraznili, jak je to těžké, se ti zdají docela příjemné.

Proč jsem ti teď o radosti tvořivé vyprávěl? Je jí málo. Jak už jsem se zmínil, dospělí mají pocit, že zmizela a už nemají dost síly ji znovu přetvořit. Zkus těm dospělákům připravit nepříjemné procitnutí. (Říká se tomu zahanbení.) Oni totiž zapomněli, že k radosti tvořivé mnoho síly vlastní není třeba. Vždyť je to vlastně radost v Pánu. —jb—

jak zvládnout bolestné vzpomínky

Každý člověk se v životě dostane do situace, kdy mu někdo ublíží. Na prožitou bolest nemůže zapomenout. Někdy to bývá i vzpomínka na vlastní vinu. Vrací se k ní znovu a znovu. Ptá se: Copak se prožítá bolest nedá uzdravit, prožitou vinu nelze smazat?

Snad několik příkladů:

Bylo to jen jakési vybočení. Služební cesta. Příležitostná známost a večer prožitý v přítomnosti hotelového pokoje. Ráno se sám sobě divil. Nemohl to ze sebe setřást. Netušil, že tahle „epizoda“ ho tak poznamená, že ho bude pronásledovat ještě dlouhou dobu. Vždyť k ní nic necítil. Má doma hodnou ženu a dvě hezké děti. Šel ke zpovědi, ale ani to mu nepomohlo. Proč právě na to nemohl zapomenout? Vždyť na jiné věci zapomenout umí — na jména, narozeniny nebo nějaké úkoly. Co se vzpomínkou, na kterou chce zapomenout, ale nemohu?

Jistá dívka, studentka na

vysoké škole, byla znásilněna jedním mužem, kterého ovšem znala. Nehlásila to. Od té doby uplynula léta, ale k případu se ve vzpomínkách musí vracet stále a stále. Má i pocit viny. Ptá se sama sebe: Nevypovokovala jsem ho, třeba nevědomě, svým chováním? Pocit viny nepřestává.

Matka má sedmnáctiletou dceru, která odchází na schůzku. Je poslední den roku, Silvestr. Dívka i její partner toho večera zaparkovali někde na malém plácku u zdi. Byla chladná noc a tak si pustili motor. Nevěděli však, že výfuková trubka ústí těsně u zdi. Následující ráno je policie našla oba udušené. Od té doby už uplynulo víc než deset let, ale každý Nový rok je pro matku stejně bolestný, drásající jako tenkrát.

Jak se vypořádat s bolestnými vzpomínkami? Nech minulost minulostí! Apoštol Pavel je nám v tom příkladem. I on měl důvod trápit se bolestnými vzpomínkami. Hlasoval pro ukamenování Kristova následovníka Štěpána. Drancoval domy křesťanů od Jeruzaléma až k Damasku. Nechal zavírat do vězení ženy, muže i děti jen proto, že věřili v Pána Ježíše. Později, když si na všechno vzpomínal, řekl: „Bratři, zapomínám (tj. uvědoměle zapomínám) na to, co je za mnou, a upřen jsem k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli, kterým je věčný život.“ Na svou bolavou vzpomínku přijímal zaručenou masť — balzám: Boží odpuštění a ujištění o věčném životě. Uvěřil v Ježíše Krista, který se stal jeho osobním Spasitelem. Od minulosti se uvědoměle přenášel k přítomnosti a budoucnosti.

To, co pomohlo apoštolovi Pavlovi, pomáhá vlast-

ně každému člověku: Tvoje bolest je v tom, že se zabýváš jen včerejškem — minulostí. Zaměř se na dnešek, na nějakou činnost. Když se dostaví bolestné vzpomínky, popadni třeba smeták a zamej pavučiny ze stropu. Nebo hrej tenis nebo si třeba běž zaplavat. Nebo se snaž vyřešit komplikovaný tah v šachu. Dělejš cokoli, jen se nezačni vrtat znovu ve staré ráně.

Všechny svoje staré prožitky polož, obrazně řečeno, Pánu Bohu k nohám. Udělej si seznam všech výčitek, které trápi tvoje svědomí a kterých by ses chtěl zbavit, a to všechno nabídní svému Otci na modlitbě. Neříkej mu, jak je má zvládnout. Pouze mu je nabídní a důvěřuj jeho lásce a odpuštění. A nakonec přijmi jeho očistění. Buď realistický. Co ti Bůh odpustil, k tomu se nevracej. Nedělej si výčitky z toho, co Bůh jednou vyřešil. A uvidíš, jak se ti podaří zvládnout i staré bolestné vzpomínky.

K. Šp.

CO MOŽNÁ NEVÍTE O „NEW-START“

* * *

Žít zdravě vyžaduje zanechat nesprávný způsob životosprávy a začít nově, podle nových principů, prostě od začátku. V západním světě je mezi lidmi oblíbený zdravotnický program — jehož autory jsou adventisté — který vede člověka k tomu, jak využít přírodu pro své zdraví. Anglický výraz NEW — START (nový začátek) symbolizuje svými písmeny zkratky osmi základních přírodních prostředků. Které to jsou?

N jako Nutrition = výživa

Naše tělesné zdraví je závislé na tom, co jíme. Potrava ovlivňuje naše orgány. Moderní civilizační nemoci jsou podmíněny převážně výživou.

Z bible se dovídáme, že původní strava člověka se skládala z obilí, ořechů, ovoce a zeleniny. Taková strava dodává tělu všechny potřebné výživné látky a zvyšuje jeho odolnost. Při přípravě pokrmů mají být základní složky co nejméně upravované. Čím čerstvější zůstanou, tím lépe. Bílý rafinovaný cukr nahrazujeme medem nebo sušeným ovocem. Živočišné tuky (v mléce, vejčcích, másle) nahradíme ořechy nebo olivami. Příjem bílkovin kryjeme sójou, fazolemi a jinými luštěninami. Každodenní přiděl syrové stravy (ovoce a zeleniny) dodává tělu potřebné vitamíny.

E jako Exercise = pohyb

MUDr. H. de Vries vyšetřil v Kalifornii 200 mužů a žen ve věku mezi 56 — 87 lety. Sestavil pohybový program z chůze, poklusu a strečinku (cviky se střídavým napínáním a uvolňováním svalstva). Zjistil, že všem účastníkům se snížil krevní tlak a přebytečný tuk se ztratil. Zlepšil se příliv kyslíku do tkání a zmenšilo se napětí nervového systému. Závěrem konstatoval, že muži i ženy mezi 60 a 70 lety byli tak fit a nabíli energií, jako by byli o 20 let mladší.

K upevnění zdraví a k tomu, abychom se cítili o 10 let mladší, stačí i rychlý půlhodinový pochod 3—4krát týdně. Rovněž užitečná práce s přiměřenou tělesnou námahou je dobrou protiváhou k práci duševní. Obě složky

by měly být vzájemně v rovnováze.

W jako Water = voda

Bez vody není život — říká stará moudrost. Člověk nemůže existovat bez vody. Millardy buněk v těle potřebují ke své funkci vodu. Voda umožňuje látkovou výměnu a v našem těle hraje důležitou roli i při vyrovnávání teploty. Stačí vypít během dne 1,5 litru vody, abychom se cítili v dobré tělesné i duševní formě.

Vodu používáme i vnějšně — v podobě koupelí, zábál či polévání. Takové používání vody má úžasný vliv na imunitní systém.

S jako Sunshine = svit slunce

Když se v některém slunném dnu cítíme mimořádně dobře, pak to není jen záležitost psychická. Univerzita v Illinois pozorovala chování svých studentů a zjistila, že studenti, kteří se pravidelně opalovali, měli větší zájem o vyučování a měli i méně absencí.

Je známo, že sluneční světlo ničí bakterie. Má však pro člověka i jiný význam. Malé tukové žlázy v naší kůži obsahují tzv. ergosterol, který pod vlivem slunečních paprsků se mění na vitamín D. Tento vitamín je důležitý pro zdravou tvorbu kostí, zubů a nehtů. Pokusy ukázaly, že snižuje vysoký krevní tlak, reguluje hladinu cukru v krvi a zvyšuje produkci bílých krvinek.

T jako Temperance = strídmost

Ve kterých bodech se projevuje strídmost jako další úsek zdravotnického programu? Jedná se především o: — přijímání jídla jen třikrát denně; — nepožívání žádných škod-

livin jako káva, čaj, tabák, alkohol; — klid, u jídla nespěchat, dobře žvýkat, u stolu nemít žádné spory, ale vést příjemný rozhovor; — sebeovládání nejen v oblasti tělesné, ale i citové jako zlost, vztek, závist, zklamání, sklíčenost, malomyslnost a nedat jim volný průchod, ale hledat kladné řešení; — umění najít rovnováhu mezi prací a volným časem; — omezování sladkostí, zvláště pokud jsme se rozhodli pro vegetariánství (abychom se místo masa nezačali přejídat sladkostmi).

A jako Air = čistý vzduch

Říká se, že člověk dokáže žít asi čtyři týdny bez jídla, čtyři dny bez vody, ale jen čtyři minuty bez vzduchu. To nám ukazuje, jak je kyslík důležitý pro naše tělo. Naš nervový systém potřebuje pětkrát více kyslíku než ostatní orgány našeho těla. Jeho častý nedostatek i v malém množství způsobuje předrážděnost, únavu, bolesti hlavy nebo také neschopnost se soustředit. Měli bychom častěji během dne udělat několik dechových cvičení s pořádně hlubokým výdechem a nádechem. Velmi užitečná jsou dechová cvičení bezprostředně před spaním — nejlépe u otevřeného okna.

R jako Rest = odpočinek

Žádný sval nepracuje bez odpočinku. I srdce, které je nejpracovitějším svaem našeho těla, odpočívá mezi jednotlivými údery. Plíce odpočívají po každém nadechnutí a žaludek také potře-

buje klid mezi jednotlivými jídly. Tělo využívá dobu spánku k regeneraci. Zdravého a poslušícího spánku dosáhneme kratší procházkou po večeri, teplou koupelí před ulehnutím, několika dechovými cvičeními u otevřeného okna a případně ještě vyplje-me šálek čaje ze směsi chmele a heřmánku.

T jako Trust in God — důvěra v Boha

„Nejen chlebem živ je člověk...“ Ani sebelepší strava nám moc nepomůže, pokud nebudeme přijímat i „chléb života“. Ani různé čaje nebo minerální vody nedokážou utišit žízeň člověka po štěstí a spokojenosti. Nepotřebujeme letět někde do Afriky, abychom našli Slunce spravedlnosti, které by rozjasnilo náš život a zahřálo srdce. Provádíme-li pravidelně dechová cvičení k posílení zdraví, neměli bychom zapomínat na dýchání duše, tj. na modlitbu. V modlitbě máme možnost složit ze sebe různé starosti, břemena a pocit viny. Kdo se upřímně modlí, může i za nejtěžších okolností klidně spát. Důvěra v Boha je nejlepším předpokladem dobrého zdraví těla i duše.

Výživa, pohyb, voda, slunce, strídmost, vzduch, odpočinek a důvěra v Boha je osm přírodních léčebných prostředků, které máme k dispozici. Teď už záleží jen na nás, zda je použijeme k posílení svého zdraví.

MUDr. J. F.

SLOVA SLOVA SLOVA SLOVA SLOVA

ach, ta slova!

Někomu se může zdát, a není to neopodstatněné zdání, že to nejdůležitější v náboženství tkví v umění správně volit slova. Kdo lépe a poho-
tověji o náboženství mluví, zřejmě lépe náboženství prožívá. Je to však skutečně pravda?

Žijeme v čase, který znehodnotil lidská slova. Vlastně, ne čas, ale my lidé žijící v tomto čase. Zvykli jsme si jinak (a hodně) mluvit a jinak (a málo) konat. Není pochyb, že takové zacházení se slovy se promítlo i do života věřících lidí. „Tak to je to náboženství?“ pokývují mnozí pochybovačně hlavami nad přívalem slov a čekají, kdy slova nahradí činy.

Ach, ta slova!

A přece jsou nezbytná. Bez nich bychom nebyli tím, čím jsme. Bez nich bychom nemohli sdílet své myšlenky. A vůbec, byly by myšlenky myšlenkami, když by jim chybělo pojmenování? Ani v náboženství se bez slov neobejdeme. Dokonce v něm slova a obzvlášť mnohá jejich spojení mají nový velmi důležitý význam: nový život, obrácení, odevzdaný život, znovuzrození, pokání, starý člověk, vzkříšení — tato slova jsou o to důležitější, že se dotýkají našeho, již dříve vzpomínaného zápasu s tygrem vlastního já. Mé začáteční zpochybňování důležitosti slov vás mělo jen odradit od snahy sešněrovat životní zápas do přísně vymezených termínů. Byť by to byly ty, které jsem uvedla výše. To jaksí v životě nelze. Pokusím se vám to ukázat na příkladech. Beru si na pomoc slovo, které ne náhodou označujeme Božím.

Začneme třeba evangeliem... Ježíš samařské ženě u studny řekl, že potřebuje „živou vodu“ (Jan 4, 10–11). Při Nikodémově noční návštěvě zdůrazňuje nutnost znovuzrození (Jan 3, 3). Když hovoří k zástupům, den po zázračném nasycení, prohlásí sám sebe za chléb, který každý, kdo chce žít věčně, musí jíst (Jan 6, 35).

Nám, pořádkumilovným, jako by vznikaly při hledání pojmenování našich životních zápasů i Božích zásahů do našeho života nové problémy: „Cožpak Nikodém nepotřeboval také živou vodu a samařská žena znovuzrození?“

Pojďme však dál. Na otázku zástupu shromážděného kolem Petra v den letnic: „Co máme dělat, bratří?“ Petr odpověděl: „Čiňte pokání...“ Pavel se Sílase na tutéž otázku, kterou jim položil filipský žalářník, odpověděl: „Věř v Pána Ježíše...“

Potřeboval někdo jenom pokání a někdo zase jenom víru? „Ach, ta slova!“ říkala jsem si. Pak jsem ale pochopila z jednotlivých dějů bible, že Bůh nevede každého člověka stejně. Vysvětlila bych to ještě takto: Když jedete z Brna do Prahy, pravděpodobně pojedete po jiné silnici, než kdybyste jeli do Prahy z České Lípy. Podstatné ovšem v tomto případě zůstává dostat se do Prahy. Proto Ježíš hovoří s Nikodémem o znovuzrození a se Samařankou o živé vodě. Právě Ježíšův individuální přístup k lidem mne přesvědčuje o tom, že nejde tolik o přesné „technické“ vymezení probíhající změny či Božího činu, ale že mu jde vždy o člověka samotného.

Teď však chci říct to nejdůležitější. Aby se člověk stal křesťanem, musí se setkat s Boží mocí. Jen Boží stvořitelská síla je schopná změnit člověka. Na změnu lidského charakteru ani nejvznešenější vybraná lidská slova nestačí, byť by byla myšlena sebeupřímněji. Jeden kazatel (jmenoval se Samuel Chadwick) si to uvědomil, když se po mnoha pečlivě připravených kázáních ve svém sboru nese-
tkal s očekávaným výsledkem. Potom však zakusil na „vlastní kůži“ Boží působení — Bůh pro něj učinil zázračnou věc — dal mu nové srdce. (Všímate si, jak slabá jsou slova k vyjádření proměny člověka?) Jakmile Bůh obnovil jeho srdce, vzchopili se

i ostatní členové sboru. Při čtení Janova evangelia na kazatele silně zapůsobil příběh o Lazarovi a jeho vzkříšení. Uvědomil si, kolik lidí chtělo Lazara vidět, protože ho Ježíš vzkřísil. Uvědomil si, že mnoho lidí, když Ježíši naslouchat. Byl přesvědčen, že jeho sboru chybí právě takový Lazar — člověk mrtvý a beznadějně pocho-
vaný v hříchu. A tak se začal společně s ostatními modlit, aby Bůh k sobě přivedl největšího hříšníka ve městě.

Asi po čtyřech týdnech se k nim Bůh přiznal a vyslyšel jejich modlitby. Sám, z vlastního popudu k nim přišel ten, za kterého se modlili. Znali ho všichni. Byl to hrozný člověk. Nikdo od něj nemohl čekat nic dobrého. Většinu svého života strávil ve věznicích. Jeho přímo dábelské činy naháněly strach lidem v širokém okolí. Pak se náhle objevil na bohoslužbách a nezdálo se, že je opilý. Někteří se s ním chtěli pomodlit, on však řekl: „Ne, ještě ne.“ Kazatel Chadwick a ostatní se za něj modlit nepřestali. „Největší“ hříšník města přišel za čtrnáct dní zase. Nikdo ani nedýchal, když se prodíral mezi věřícími k přední lavici. Ježíš změnil jeho srdce.

Zpráva o jeho obrácení se šířila jako povodeň. Stovky lidí přicházely do malého města, aby uviděly muže, kterého Kristus probudil k novému životu, jako kdysi dávno vzkřísil z mrtvých Lazara. Kazatel Chadwick říkal: „Stal se zázrak! Bůh vzkřísil našeho Lazara.“

I ve tvém životě jde o víc než o slova. Když Bůh mění člověka, záleží na tom, zda změně říkáme obrácení, znovuzrození, vzkříšení? Asi ne. Za nejdůležitější považují, abys Boží stvořitelskou, proměňující moc prožil ve svém životě a poznal, že tvůj zápas s tygrem tvého já není marný.

-jmb-

epistol

známému
neznámému
malému chlapci
opuštěné sousedce
nemocné kamarádce
rodičům
smutným

smutné sousedce

Milá smutná,
minulý týden jsem pochopila, proč
jsi tolik unavená. Čekala jsi mnoho
štěstí (jak vám přáli tenkrát na rad-
nici), čekala jsi dlouho — a už jsi
unavená. Máš manžela, máte děti, ale
— něco je jinak.

Můžeme se spolu na chvíli vrátit?
Co bylo tenkrát Tvým ideálem? Co
bylo vašim společným cílem? Měli jste
společné plány? A jak jste je usku-
tečňovali? Opravdu se za celou dobu
manželství nic nezdařilo?

Smím Ti teď nabídnout několik myš-
lenek z Božího slova? Pán Bůh přece
ustavil první manželství. A svěřil to-
mu svazku muže a ženy úkoly. Vzne-
šené, prosté a nezastupitelné.

Žili ve velké zahradě Eden a tu měli
„opracovávat a chránit...“ (1 Moj
2,15). Existence i rozvoj rodiny jsou
podmíněny činností a zodpovědností
za „naši zahradu“. Je třeba být silný
a chránit svěřený Eden.

Pán Bůh nás lidi pověřil láskou.
A manžele mimořádně. Říkáš: „To je
jasné.“ Není to ale tak samozřejmé.
Možná se doma máte rádi, ale podce-
ňujete slova. Ty sama, myslím, man-
želovi málokdy řekneš něco prostého
a pravdivého o sobě, o něm. Mnoho
o lásce druhého nevíte a za nějakou
dobu už o ní pochybujete. (Lidé jsou
zvyklí z filmů na tak mimořádné pro-
jevy lásky, že podceňují projev vlast-
ních i partnerových citů. I tehle
Eden si chraňte. Je přece jen váš.)

Láska — to je růst, dávání, nej-
větší vlastní dobrodružství odvahy dů-
věřovat. Ano, láska znamená mít dů-
věru. Důvěřovat to je nezpochybovat.
V prostředí důvěry se hroty zaoblují,
výhrady se ztrácejí, i uzavřené nitro
se uvolňuje a otvírá jako pampeliška
na slunci.

Milovat to také znamená dávat za-
darmo. I umět přijmout — ne jako sa-
mozřejmost, ale cítit se obdarován, a
být rád, že smím přijmout, že mi ně-
kdo daroval...

Láska je také něha. Svátek. Svěře-
ní. Spolehnutí se. — Taková láska
předpokládá mnoho odvahy. Nebát se
zapomenout na sebe, riskovat a věřit.

A taky odpouštět. Neobejde-li se ro-
dina bez něhy, nemůže vůbec skutečně
existovat bez odpuštění. Máte-li jen
trošku sklon účtovat lásku, dluhy, křiv-

dy, bojím se, že vás ty součty ubijí.
Bible zná jen jedno účtování: před zá-
padem slunce si odpustit. O svých sla-
bostech můžeme diskutovat, vysvětlit
si své postoje, ale samotný princip
odpuštění se nediskutuje. Jinak zůsta-
ne touha po pomstě a zabije lásku.

První muž na světě, Adam, zdůraz-
ňoval vinu své ženy; „druhý Adam“ —
Kristus se rozhodl svou nevěstu (cír-
kev) očistit od každé skvrnky, aby ji
postavil před svým Otcem krásnou
(Ef 5, 25—27). Jsme pověřeni odpouš-
tět. Jako Kristus. Je mnoho způsobů,
jak dokázat skutečné chyby partnera,
ale je také možno odpustit — „jako
Bůh v Kristu odpustil nám, tak i my...“
(Ef 4,32)

Právě zde je rodina (i když se snad
nepokládá za křesťanskou) nositelkou
evangelia — zprávy o odpuštění a no-
vém začátku. (I sám Kristus začal
s lidmi znovu, když k nám přišel na
zem.) Ani netušíme, jak instituce ro-
diny vyjadřuje Boží myšlenky, plány
— a jak jsou tyto plány pro všechny,
i když převyšují naše ideály o tolik,
jako jsou „nebesa vyšší než země...“
(Iz 55,9)

V rodině máme ještě jedno pověře-
ní: snášet se. Nemyslím tím jen to
snášení, o kterém říká Jean Cocteau:
„Na tomhle špatném světě je třeba
snést všechno, a především sám sebe.“
Myslím na toho druhého, kterého je
třeba snášet. To je těžké. Když plynou
léta, říkat stále znovu „ano“ — jako
tenkrát na radnici. Jenže tenkrát to
bylo lehčí. Snášet znamená přijmout
druhého se vším všudy, cítit jeho těž-
kosti i nectnosti jako svoje, být ochot-
en „chodit chvíli v jeho střevíčkách“,
chápat, divit se — a přece říci ano.
To znamená „milovat jej jako sebe
samého“.

Jeden autor uvažuje takto o poslání
rodiny:

„Čím více přemýlím a čtu, čím více ces-
tuji a mám možnost navštěvovat různé spo-
lečenské kruhy, tím častěji musím konstatovat,
že původem našich velkých sociálních pro-
blémů je úpadek rodiny. Ať se jedná o poli-
tiku nebo o sociální organizaci, o morálku
nebo náboženství, vždy se tu v popředí ob-
jevuje rodina. Je to ona, vždycky ona, její
pády, její úniky, jimiž lze vysvětlit katastrofy.
Je to ale také ona, která přináší řešení.“

Trvám na tom, že pravá rodina je křesťan-
ská rodina. Jedině v ní může na zemi přebý-
vat kousek toho ideálu, který člověk potře-
buje. Podívejte se kolem sebe, zkoumejte
dějiny: pohanství ani řecký či římský středo-

věk, co já vím, ani islám, ani komunistický
materialismus neznají domov v tom hřejivém
smyslu slova, jak jej známe my.

Aby mi zde bylo dobře rozuměno. Dělá
vždycky — a v rodině více než jinde — roz-
díl mezi křesťanstvím kázaným a křesťan-
stvím žitým. Známe výborné rodiny, kde se ne-
pokládají za křesťany, kde se setkáváte s něž-
ností, úctou, obětavostí, smyslem pro povin-
nost, že by se začervenali všichni, kteří tak
horlivě hledají v náboženských shromáždě-
ních to, co neumějí najít doma. Znáte je, žel,
také — pobožné rodiny, kde vysychá duše.
Je to zřejmě největší rána, která může stih-
nout křesťanství — není-li prožíváno. A mezi
těmi, kteří zamítají evangelium, jsou takoví,
kteří jsou mu blíže, než mnozí, kteří evan-
gelium vyznávají.

Jak jsou vzácné ty opravdové rodiny, kde
cítíš něhu, radost, upřímnost, pokrok, štěstí,
kde vášeň není špatná, kde láska není pový-
šená, kde poezie není zbytečná... Ty pravé
rodiny, kde se plnými plícemi dýchá ovzduší
nebes, kde se manželé milují láskou hlubo-
kou a něžnou, kde je všechno naplněno nad-
šením, úctou a čistotou, kde děti obklopené
vroucností budou vychovány k poslušnosti
a povinnosti, ty rodiny, kde všichni žijí, trpí
a radují se jedním srdcem, kde je všechno
společné, starost a radost, práce a zodpověd-
nost, chyby i odpuštění, kde nevydrží nic so-
beckého, kde se láska pročišťuje, kde se ke
všemu poji myšlenka věčnosti, kde se každý
rozvíjí a překonává, cítí, že je na správné
cestě a v tomto nadšení se stává ještě nad-
šenější, inteligentnější, svobodnější, energič-
tější, příjemnější, šťastnější, vlastně — každý
den o krok blíže ideálu.

Takové rodiny činí dobro bez hluku, ne-
pozorovaným, ale tím hlubším vlivem. Jsou
solí světa. Převrací sobectví. Posvěcují bytí.
Činí velkými a silnými. Přináší na svět svo-
bodu.

Ti, kteří dýchali toto teplé a zdravé ovzdu-
ší, budou je cítit až do konce života.“

Jsme pověřeni milovat, chránit, pra-
covat, odpouštět, snášet se a zapomí-
nat na sebe. Právě zde, na hranici ab-
surdity sebezapomnění se dějí zázraky
lásky.

Tě, která „je trpělivá, laskavá, ne-
závidí, nevychloubá se a není domýš-
livá, nejedná nečestně, nehledá svůj
prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá
křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale
vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje
cokoliv, láska vydrží, láska věří, lás-
ka má naději, láska vytrvá.“ (1 Kor 13,
4—7)

Nevím, kolikrát jsi do svého života
zahrnula myšlenku na Krista. Ale chci
Ti říci, že kdyby tu byl dnes, řekl by
Ti: „Jdi a jednej také tak.“ (Luk 10,
37)

Paola

ZNAMENÍ
DOBY

co uděláš pro PÁNA JEŽÍŠE ?

Děti, viděli jste už někdy obrazárnu? To je velká místnost, kde jsou vystaveny samé krásné obrazy. Lidé se na ně chodí dívat. Jednou šel jeden mladý muž — jmenoval se Mikuláš Zinzendorf — do takové obrazárny. Chodil od jednoho obrazu k druhému a obdivoval je. Najednou zůstal stát. Stále se musel dívat na jeden obraz. Zesmutněl. Ještě dlouho se díval a pak potichu z obrazárny odešel. Víte, co na tom obraze bylo? Malíř na něm zobrazil ukřižovaného Pána Ježíše. A dole pod tím obrazem bylo napsáno: „To jsem učinil pro tebe — co ty učiníš pro mne?“ To je asi tolik, jako by ti sám Pán Ježíš řekl: Já jsem se nechal za tebe ukřižovat, zemřel jsem místo tebe a odpustil jsem ti hříchy. Co uděláš teď ty pro mne?

Děti, zkusme spočítat, co všechno pro nás Pán Ježíš kromě toho, že se za nás nechal ukřižovat, dělá. Ano, správně. Na zahradě i na poli dává růst všemu, co potřebujeme k jídlu. Dává nám oblečení i bydlení, a také zdraví i sluníčko. Nebo si snad myslíte, že to je samo sebou? Také nás učí, abychom velikého Boha na nebi nazývali svým Otcem. Na to bychom nikdy neměli zapomenout.

Na tom obraze však bylo napsáno ještě něco víc. Byla tam otázka: „Co ty učiníš pro mne?“ A právě z té otázky byl ten mladý muž smutný. Uvědomil si totiž, že pro Pána Ježíše neudělal nic.

A teď se ptám vás, děti: Děláte vy něco pro Pána Ježíše? Víím, že byste pro něho rády něco udělaly. Někdy jen nevíte, jak máte začít, že je tomu tak? Pán Ježíš nám chce pomoci, a proto nám dal dobrou radu. Řekl: „Co dobrého uděláte jiným lidem, to je, jako byste udělali mně.“ Vidíte, vždyť to vlastně není tak těžké, udělat něco pro našeho Spasitele. Možná, že tvůj kamarád nebo kamarádka jsou právě nemocní a musí ležet v posteli. Nemohou jít ven, hrát si s dětmi a běhat. Jsou proto smutní. Vzpomínají, že by je mohl někdo navštívit a potěšit je. Třeba si vzpomněli na tebe. Víím, raději bys dováděl se zdravými dětmi venku na louce. Ale když navštívíš toho nemocného kamaráda a přineseš mu třeba vlastnoručně malovaný obrázek nebo kytíčku, kterou natrháš na louce, a chvíličku u něj zůstaneš a povyprávíš si s ním, je to, jako bys to udělal Pánu Ježíši.

Jak to Pán Ježíš řekl?: „Cokoli jste učinili jednomu z mých nejmenších bratrů, mně jste učinili.“ (Mat 25, 40)

Chceme to dělat také tak?

K. Šp.

Když se máme rádi, je to moc fajn. Říká se tomu láska. Pán Ježíš nás měl dokonce tak rád, že přišel za námi na naši zem. Láska je úžasný dar. Není na světě nic krásnějšího než mít rád. Když se mají rádi chla-

pec a dívka, je to také moc fajn. A když poznají, že bez sebe nemohou žít, chystá se svatba. Svatba je veřejným stvrzením jejich lásky. I Pán Bůh chce jejich lásku požehnat. Už jsi byl někdy na svatbě? Nevěsta je krásně oblečená. Ženich má také pěkné oblečení. Vládne slavnostní nálada a všichni mají radost. Pak ale přijdou všední dny. Nevěsta už nenosí krásné bílé šaty a ženich už také zase chodí v džínách a tričku. Ti dva teď žijí

spolu, zvykají si na sebe. Teprve teď se pozná, zda se doopravdy mají rádi.

Bible zná jména mužů a žen, kteří také žili spolu a zůstali si věrni po celý život. Máš před sebou seznam jmen. V jednom sloupci jsou jména žen, v druhém sloupci jména mužů. Jména pospoj linkami tak, aby vytvořila ty správné dvojice. Některá jména spojiš lehce, s jinými to asi bude složitější. Dobrým pomocníkem ti určitě bude bible.

-h-

Sára
Mikol
Marie
Ráchel
Anna
Rebeka
Priscilla
Eva
Zefora

Elkána
Izák
Jákob
Akvila
Adam
Mojžíš
David
Josef
Abraham

ze světa i z domova

V Bulharsku se zcela otevřely dveře k šíření evangelia

Podle posledních zpráv je situace pro šíření adventního poselství v Bulharsku velmi příznivá. To, co bylo před půl rokem ještě naprosto nemyslitelné, se stalo skutkem. V sobotu 21. dubna 1990 se poprvé v dějinách shromáždilo na 4 000 členů církve adventistů s. d. v sofijském paláci kultury. Je to největší sál, který v Bulharsku existuje. Poprvé na čelném místě této kongresové haly, kde dosud byly jen obrazy předních politických vůdců, stálo jméno Kristus a jeho symbolický obraz. Poprvé se lidé v tomto sále modlili, poprvé se zde kázalo Boží slovo a poprvé zde na 200 dětí zpívalo píseň „Pán Bůh je láska“. Dospělí se k písni spontánně připojili. Státní rozhlas a televize přenášely tuto událost do celé země.

Jak k tomu došlo?

V minulých desetiletích církev adventistů nebyla v Bulharsku úředně uznána, jen tolerována. Stát ji pouze trpěl. Bible se tisknout nesměly, ani jiná náboženská literatura; knihy se nesměly ani dovážet. Nebylo střediska k výchově kazatelského dorostu. Po 41 letech se na celostátní konferenci sešli delegáti v naší modlitebně v Sofii. Za divizi byli přítomni bratři Ludescher, Mager a Sládek. Po konferenčním jednání se měli sejít v sobotu bratři a sestry z celého Bulharska ke společným slavnostním bohoslužbám. Bylo nezbytné najít místnost, která by měla aspoň 2 500 míst. Je vůbec v Bulharsku takový sál? Byla to bezvýhodná situace. Nakonec se takový sál našel. V srdci města Sofie stojí moderní budova, která má sál s pěti tisíci sedadly. Ale tam se scházela pouze komunistická strana ke svým zasedáním a občas se tam konaly mezinárodní kongresy. Jedná se o bulharský palác kultury. Získat povolení nebylo snadné, ale Pán Bůh otevřel dveře i zde. Nemožné se stalo možným. Palác kultury otevřel brány pro „konferenci církve adventistů sedmého dne od 20. do 21. dubna“. Tak to stálo na velkých transparentech, vyvěšených na nejfrekventovanějších místech města.

Už v pátek večer se sešlo na 2 500 osob. V sobotu přišlo k bohoslužbám na 4 000 lidí. Ke třem tisícům věřících se připojilo na tisíc osob hledajících pravdu. Mnozí mladí hledající lidé po-

prvé ve svém životě slyšeli zvěst o Spasiteli Ježíši Kristu a o Božím království. Bratr Ludescher rozvinul myšlenku praktického křesťanství. Zásada, kterou se řídí lidé, je: „jak ty mně, tak já tobě“. Ale člověk věřící v Ježíše Krista se řídí zásadou: „jak Bůh mně, tak já tobě“. Pobožnost byla obohacena písněmi souboru, ve kterém zpívalo 110 zpěváků. I odpovědní úřední činitelé paláce kultury přiznali, že něco podobného dosud nezažili.

A co čeká církev v Bulharsku v blízké budoucnosti?

V zemi je velká poptávka po biblích. Proto evroafričské oddělení církve se sídlem ve Švýcarsku zašle 5 000 bulharských biblí a 10 000 knih Cesta ke Kristu. Hlad po Božím slovu je veliký. Hodně mladých lidí se zajímá o náboženství. Přicházejí sami do našich shromáždění, aby slyšeli poselství o Ježíšově lásce a záchraně člověka. Proto bratr Mager ze Švýcarska plánuje, že na podzim uskuteční sérii evangelizačních přednášek v Sofii. Mnoho lidí v Bulharsku hledá světlo a východisko z temnoty.

Více než kdy jindy si dnes uvědomujeme slova Pána Ježíše: „... pozvedněte zraky a pohleďte na pole, že již zbežela ke žni. Žeň je velká, dělníků málo. Proto prostě Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň.“ (Jan 4,35; Mat 9,38)

Statistika

Podle údajů Generální konference je na celém světě ke konci března 1990 6 100 000 pokřtěných členů církve adventistů s. d., kteří se scházejí v 30 603 sborech. Zprávy z Čínské lidové republiky z minulých let hlásí 278 sborů a 21 200 členů. Ze Sovětského svazu máme zprávy rovněž staršího data: počet sborů 460, počet návštěvníků shromáždění se pohybuje mezi 50 až 70 tisíci. Přesná čísla čekáme během roku 1990. Církev adventistů s. d. patří k nejrychleji rostoucím protestantským církvím na světě.

Katolická církev a judaismus

Jan Pavel II. vyzývá k „systematickému studiu“ pouček II. vatikánského koncilu o judaismu. Prohlásil to, když ve Vatikánu přijímal delegaci amerického židovského výboru. Rabín Rudin, funkcionář amerického dialogu mezi náboženstvími, projevil radost nad tímto postojem a vidí v něm „nový krok vpřed v dialogu pro novou generaci“. Papež dále povzbuzoval ke spolupráci mezi židy a katolíky, pokud jde o lidská práva, boj proti antisemitismu a za mír ve Svaté zemi.

Nepál

V minulých letech se v Nepálu začalo šířit křesťanství. Psali jsme o tom

i v našem časopisu. Ale vztah oficiálních kruhů ke křesťanství se změnil. Z církevních novin se dozvídáme, že v himalájském království sílí tlak proti křesťanům. Státním náboženstvím je hinduismus. Misijská činnost a přestup ke křesťanství jsou zakázané. Policie násilně rozpustila malý sbor v Bhaktapuru. Vnikla do shromáždění a zatkla 14 ze 30 účastníků. Všechny církevní předměty byly odstraněny, bible a zpěvníky zabaveny. Šest zatčených bylo pod pohrůzkou donuceno pokleknout před hinduistickou sochou, vzývat ji a odřít se křesťanské víry. Pětasedmdesátiletý kazatel sboru br. Dewan, který vedl sbor od jeho založení, a sedm sester se tomuto nátlaku vzepřeli. Jak oznamují očití svědkové, kazatel byl zabit.

Přesto nepálští křesťané doufají, že nová vláda, která se dostala do vedení země po dubnových masových nepokojích za demokracii, zruší zákony znevýhodňující křesťanství a zakazující misijské práci. Doposud se ovšem situace nezměnila. Zpráva v soukromém měsíčníku Media Nepal uvádí, že v poslední době se vedly soudní procesy proti 144 nepálským křesťanům. Nový ministerský předseda Krishna Prasad Bhattarai řekl, že Nepál zůstane hinduistickým státem. Nová ústava stanoví trest vězení na dobu jednoho roku za svobodně zvolené přestoupení k jiné víře, tříletý trest za pokus přimět ke konverzi jinou osobu a šestiletý žalář za úspěšný pokus o převrácení na jinou víru s tím, že po odpykání trestu se zmíněná osoba navrátí zpět k hinduismu.

Nepál je jediným hinduistickým královstvím světa, kde 90 % obyvatel jsou hinduisté, 5 % muslimové a 3 % buddhisté. Zbývající 2 % tvoří vyznavači jiných náboženství. V roce 1950 bylo v Nepálu oficiálně zaregistrováno 7 křesťanů, nyní vláda uvádí asi 3 000 a neoficiální zdroje počet daleko vyšší, 35–40 000. Jde většinou o příslušníky protestantských denominací. V Nepálu ilegálně působí Nepálská biblická společnost. Podle jejích informací přišli do Nepálu první misionáři asi před 500 lety, před 300 lety však byli opět vypuzeni. Nepálská biblická společnost vznikla v roce 1978. Nejvýznamnějším úkolem, který si sama uložila, je pašování biblí do Nepálu. Tyto bible jsou tištěny v sousední Indii, a to v nepálštině. Podle tvrzení biblické společnosti jich bylo do Nepálu propašováno asi 12 000. Zdaleka ne všichni křesťané, kteří biblí vlastní, jsou schopni si ji přečíst. 75 % nepálského obyvatelstva jsou analfabeti, bible je však pro ně symbolem víry.

Listopad 1989, na ten se v našem státě už nikdy nezapomene. Tak jako na říjen 1918, květen 1945 nebo na leden a srpen 1968. Najednou tady všude byli lidé, samí lidé jako jsi ty a já, jen nás bylo tak moc, že sotva stačilo Václavské náměstí. Poselství svobody se rozlilo do celé země... Bylo to báječné, lidé chtěli společně žít v svobodě, lásce a pravdě. Bylo to nadšení davu, mas, lidu, národa nebo jedinců?

Ano, to je zásadní otázka. Byli to konkrétní lidé. Člověk je ve svém rozhodování vždycky sám. Sám se svým nepodplatitelným soudcem — svědomím, které reprezentuje normu, jež je nad ním, již je odpovědný. Už z nás dávno vyprchala euforie prvních dnů svobody. Už nejsme na sebe tak hodní a milí jako dřív. Už se také nemůžeme schovávat za všemocné (ale vlastně nic neříkající) my. Ty se musíš rozhodovat. Máš odpovědnost zůstat sám sebou třeba uprostřed davu. A vedle sebe nemáš davy, masy, lid, národ, ale konkrétního přítele, druhá, soudruha, kamaráda, bratra (ať už mu říkáš jakkoli), a ten se také rozhoduje sám — stejně jako ty.

A o to jde. O tvoji i moji odpovědnost zůstat sám sebou. Žijeme ve svobodě, můžeme myslet, jak chceme, říkat, co chceme, jednat podle svého rozhodnutí. Ale jsme skutečně svobodní? Opravdu myslíme, mluvíme vůbec a vpravdě jednáme? Kdo je poslední norma našeho života, komu jsme odpovědní? A protože jako křesťané vyznáváme, že je to Ježíš Kristus, který nás především osvobodil, žijeme opravdu tak jako on — v pravdě a lásce?

Z nadšení se nedá trvale žít, ale z přesvědčení ano. A z pravdy. A z naděje. Ta pravda a naděje pro každého člověka i tento svět se jmenuje Ježíš Kristus.

LS

